Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5266 ՄԱՅԻՍ 28/10 ՅՈՒՆԻՍ 1903 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 14 ՌԷՊԻՒԼ ԷՎ.ՎԷԼ. 1321 Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5266

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal ''ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոսթայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ԹԱՏՐՈՆԻ ԳՈՐԾԵՐ

Օրւան ամէնէն հաճելի անակնկալներէն մէկը եղաւ Մնակեանի միացումը Օսմանեան կատակերգական խումբին, որուն կազմութիւնը այնչափ համակրութեամբ ողջունուած էր այս վերջերս: Համակրելի դերասանապետը, — ինչպէս ինքն իսկ կը յայտարարէ, — ռէժիսէօռ կարգուած է այդ թատերախումբին, եւ արդէն իսկ ամէն տրամադրութիւն կը յայտնէ անոր կատարելագործման աշխատելու համար:

Այս տրամադրութիւնը ա՛յն աստիճան գեղեցիկ է որ գովեստէ զատ ուրիշ բան չենք գտներ Մնակեանին մատուցանելու համար: Օսմանեան կատակերգական խումբը, հակառակ մեծ մասամբ նոր տարրերով կազմուած ըլլալուն, շատ փայլուն ապագայ մը կը խոստանար: Իր գլխաւոր դերասանը, Զաքիրասաճեան, ինչպէս նաեւ Պալթազար եւ Տիկին Գոհարիկ, արդէն իսկ ծանօթ էին հասարակութեան եւ բազմիցս ծափահարուած որչա՛փ հոս, այնչափ մըն ալ քանի մը մօտակայ քաղաքներու մէջ, ուր իրենց դերասանի վաւերական կեանքը քաշքշած էին բեմէ բեմ: Ցետոյ նորերը կային, — Թոլայեանը մանաւանդ, — որոնք իրենց կարգին յաջողած էին հոգ չէ թէ տակաւին պզտիկ համակրութիւն մը արթնցնել հասարակութեան քով: Ներկայացմանց բոյթն ալ արհամարհելի զօրավիգ մը չէր իրենց համար: Մեր ժողովուրդը, — ինչպէս ամէն ժողովուրդ, — անզիջելի սէր մը ունի կատակերգութեան համար: Մերինները՝ դերասաններուն մէջ ամէնէն աւելի կատակերգակները սիրած են, ամէնէն աւելի անոնց յիշատակն է որ կը պահեն:

Այս պայմաններուն մէջ, Թատերախումբին կատարելագործումը փութացնելու համար, Մնակեանի օժանդակութիւնը շատ օգտակար պիտի դառնար: Զինքը զուարթ խաղերով չէ՛ որ ճանչցած ենք, ոչ ալ կատակերգութիւններու կը պարտի իր համբաւը: Բայց վերջապէս արուեստին ըմբռնումը ունի, ինչպէս նաեւ գեղեցիկ տաղանդ մը՝ ուրկէ խումբը միշտ կրնայ օգտուիլ: Այդ յատկութիւններուն միացուցէ՛ք նաեւ իր երկարամեայ փորձառութիւնը որ յաճախ անոնցմէ շա՛տ աւելի օգտակար կը հանդիսանայ մանաւանդ դերասանի կեանքին մէջ, եւ ան ատեն պիտի զգաք թէ Մնակեանի աջակցութիւնը որչա՛փ բարերար արդիւնք մը կրնայ առաջ բերել՝ օսմ. կատակերգական խումբին գործունէութեան մէջ:

⁂

Մնակեան այս ընթացքը կրնայ նաեւ առաջին քայլ մը նկատուիլ մեր երկու թատերական խումբերուն միացման տեսակէտով: Այդ միացման շատեր կը բաղձան, անո՛նք մանաւանդ, ո՛րոնք քիչ շատ տեղեակ են հայ թատերախումբերու անցեալին: Եթէ չենք կրցած միշտ լաւագոյն բեմ մը ունենալ, եթէ մեր ամէնէն շնորհքով դերասանները ձեռքէ փախցուցած ենք, պատճառը ուրիշ բան չէ եղած՝ եթէ ոչ մեր թատերախումբերու անջատումը, մրցակցութիւնը:

Այս հասարակութեան մէջ երկու առանձին թատերախումբեր չեն կրնար յաջողիլ: Թատերասէրները մեր մէջ, լրագրի ընթերցողներուն պէս կը կազմեն որոշ թիւ մը, որ յաճախ կը պակսի՛ փոխանակ աւելնալու: Մէկուն ներկայացմանց գացող հասարակութիւնը միւսէն պիտի կորզուի միշտ. եթէ մէկուն ներկայացման առթիւ թատրոնը լեցուի, ատիկա կ'ենթադրէ որ միւսին ներկայացումը պարապ նստարաններու համար միայն կը տրուի: Բազմիցս հաստատուած է այս պարագան եւ բնաւ պէտք չկայ նոր փորձելու: Մեր թատրոնին անկման պատճառն ալ տարբեր բան մը չէ եղած: Դերասանները իրենք իրենց մէջ հակառակութիւններ ունեցած եւ բաժնուելով առանձին թատերախումբեր կազմած են: Արդիւնքը սա եղած է որ թէ՛ իրենք չեն շահած եւ թէ մանաւանդ թատրոնի սէրը մարած է հասարակութեան քով: Շնորհքով դերասան մը շնորհքով դերասաններու հետ բեմ ելլելով է որ կրնայ զգացնել իր տաղանդը: Մերինները, իրարմէ անջատուելով, ստիպուած են խակ դերասաններու, պէտքի համար վարձուած մեքենաներու հետ բեմ ելլել, եւ միշտ կորսնցուցած են, որովհետեւ վարձկան դերասան մը ընդհանրապէս խաղին հմայքը աւրելէ, խաղին գեղեցկութիւնը խաթարելէ տարբեր բանի մը չի կրնար ծառայել: Անջատումը տկարացուցած է զիրենք, իրենց ներկայացումներուն համը փախած է օր օրէ, եւ ժողովուրդն ալ նոյն համեմատութեամբ քաշուած, պաղած է թատրոնէն:

Հիմա որ երկու առանձին թատերախումբեր ունինք, կրնայ միեւնոյն արդիւնքը առաջ գալ: Ինչո՞ւ Մնակեան իր թատերախումբը չզօդէ Զաքիրասաճեանի թատերախումբին: Իրենց ռեբերթուարին միացումէն ո՛ եւ է անպատեհութիւն չի ծագիր բնաւ: Մարդ միշտ չի կրնար երկար ու սիրտ պրկող տրամներու հանդիսատես մը ըլլալ, բայց երկու երեք կատակերգութեան ներկայացումը տեսնելէ վերջ սիրով կ'ունկնդրէ տրամի մը: Որոշ չափով մը, ան ալ կրնայ պէտք մը դառնալ ու փնտռուիլ:

Միացումէն թէ՛ իրենք կրնան օգտուիլ եւ թէ հասարակութիւնը, որ վաղը միւս օր մաս մը մէկուն պիտի երթայ, մաս մը միւսին, եւ հետեւաբար երկուքին ալ օգուտ մը չպիտի ունենայ: Այդ թատերախումբերուն ապագան ձուլման մէջն է, ու չիտակը չենք գիտեր թէ ի՛նչ պատճառ կայ զայն անկարելի դարձնող:

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ՄԵՐ ԿԻՆԵՐՆ ԻՆՉ ԿԸ ԳՐԵՆ

Ի՛նչ կարծիքներ ալ ունենանք մեր արդի գրական գործունէութեան մասին, ո՛րքան թերութիւններ իսկ գտնենք, անոր զանազան հանգամանքներուն չնայելով, դարձեալ անուրանալի կը մնայ սա պարագան թէ՝ գէթ մեր հրապարակագրութիւնը լճացեալ վիճակ մը չէ՛ որ կը ցուցադրէ, մանաւանդ քանի մը տարիներէ ի վեր, երբ զուտ գրական կտորներու ցանցառութիւնն աչքի զարնել սկսած է արդէն: Ասով մէկտեղ, բազմաթիւ հանդէսներ ալ ունինք այսօր, որոնց բոլորին բովանդակութիւնը մէկ ջրով չենք կրնար լուալ ի հարկէ, թէեւ չկրնանք զանոնք բաղդատել՝ երբեմնի հիւթառատ հրատարակութիւններուն հետ:

Այսպէս թէ այնպէս, ամէն օր, ամէն շաբաթ, հրապարակի վրայ կը ծեծուին կենսական, ընտանեկան եւ բարոյական զանազան հարցեր, ըլլա՛ն ոմանք բարդ, բազմակնճիռ եւ ուշագրաւ, ուրիշներ՝ առօրեայ պէտքերու պատասխանող օգտակարութեամբ ակաղձուն եւ շատեր ալ հինցած, մաշած ու տափակցած շատ ծեծուելէն: Բայց վերջապէս, իրողութիւնը սա՛ է որ իւրաքանչիւրը իր կարծիքը յայտնելու կը ձգտի, այս եւ այն այժմէութենէն թելադրուելով, սա իր տեսութիւնները կը պարզէ ընթացիկ խնդիրներու մասին, հիմնուելով փորձառութեանը կամ հմտութեանը վրայ. ան իր տրամադրութիւնները կը ծրարէ նամէտ տողերու մէջ, ուրիշ մը՝ ինքնաբուխ զուարթութեան յորդառատ պոռթկումներէն յաճախ բաժին մըն ալ ընթերցողին հանել կը խորհի: Վերջապէս բոլոր հակադրութիւնները կեանքին, յարափոփոխ հիւսուածքները ապրուածքի կկոցին ու մեր մտքին, հոգիին եւ սրտին պարբերական տարօրինակ տրամադրութիւնները, որոնց ստուերագծները կ'անդրադառնան մամուլի բեմին վրայ, ճիշդ մարդկային կեանքին եւ լեւէջաւոր ու խաթուսիկ ինքնութիւնը փոխանցելով նաեւ լրագրական ամբողջին: Բոլոր ասոնք ցուրտ անտարբերութեամբ մը չէ՛ որ կը դիտեմ, ընդհակառակը հասկցուած հրապարակագրութեան մը եւ տակաւ նրբացող, աղնուացող գրականութեան մը երանգները կը սիրեմ նշմարել նո՛յն իսկ այս անկանոն տարտամութիւններուն մէջ. — մանաւանդ երբ կարգ մը կարող գրիչներու կազդուրիչ արտադրութիւններուն կը հանդիպիմ շատ անգամ:

Ա՛յն պարագայի մէջ, սակայն, ա՛յսքան հակիրճ տողերով շատ աւելի ընդարձակ նիւթի մը կիսկատար փորձարկութիւններուն ակիզբ դնելու համար չէր որ այս տողերը կը գրեմ: Միտքս գրաւող ու սիրտս ցաւագին ճնշումով մը սեղմող եղելութիւնը տարբեր է բոլորովին:

— Մեր կիներն ի՛նչ կ'ընեն:

Աւելորդ է ըսել թէ կ'ապրին իրենք ալ, անհաւասար եւ աննման ապրուածքներու քմահաճոյքին ենթակայ: Անո՛նք ալ ունին իրենց յոյզերն ու յոյսերը, սէրերն ու պժգանքները, ուրախութիւններն ու տրտմութիւնները, իրենց գաղափարները, ձգտումները՝ իգական հարցերու մասին, որոնց ամբողջութիւնը, կեանքի կրկներեւոյթներու անդրադարձումով, կը չարուեղտան ո՛րքան ոստանիկ սալոններու կանացի պերճ եթերացումին մէջ՝ նո՛յնքան արտին ու մուրին անփառունակ կենցաղին փարող միամտուկ գեղջկուհիներուն շուրջը, — սակայն աւելորդ է ըսել թէ՝ գէթ երեւութապէս բոլորովին ձեւափոխուած:

Հայ կինը՝ իբրեւ մանկուհի, օրիորդ, կեանքի ընկերուհի, մայր եւ կեսուր ու ծերունի՝ ենթադրուածէն շա՛տ աւելի ընդարձակ նիւթեր կը հայթայթէ շահեկան ուսումնասիրութիւններու համար: Վերի բառերէն իւրաքանչիւրը կենսական շրջաններու մէն մի հատուածը կը յատկանշէ, ինքնայատուկ դիմայեղումներու ճիւղաւորումովը հիւսուած: Կինը բնականօրէն միշտ միեւնոյնը չի մնար, տարիքներու եւ դերերու այդ աստիճանաւոր փոփոխումներուն ենթարկուելով հանդերձ: Ընդհակառակը այն աստիճան տարբեր, բնաշրջուած կացութիւններու մէջ կը գտնուի ան, որոնց նմոյշները ի զուր պիտի փնտռէինք առնական աշխարհին մէջ: Ու տարիքի փոփոխութեանց արդիւնքներն են դեռ ասոնք, հաշուի չառնելով անակնկալներուն ծնցուցած բազմաթիւ երեւոյթները: Կինն ալ ունի իր անկումներն ու բարձրացումները, թէ՛ բարոյական եւ թէ նիւթական տեսակէտներով. իր ըղձանքներուն ու յոյսերուն հետ դառն յուսախաբութիւններն ալ, որոնցմէ կ'ազդուի եւ որոնց կը դիմագրաւէ, կռուողական մասնաւոր ինքնութեան մը կրթնած:

— Մեր կիներն ի՛նչ գրած են եւ ի՛նչ կը գրեն բոլոր ասոնց մասին:

Այս հարցումը պտտած է մտքիս մէջ եւ պարբերաբար նորոգուած՝ ամէն անգամ որ գրական խօսքեր մը կը դառնան հրապարակի վրայ, ու մանաւանդ երբ կը տեսնեմ թէ այր գրողները, միշտ հետաքրքիր կանանց աշխարհին թաքուն գաղտնիքներուն, յաճախ կը ստիպուին անոնցմով ալ զբաղելու, ասդին կիսատ ձգած իրենց բարոյական դերը, որ դեռ կատարելագործուելէ շատ հեռու կը մնայ, եւ որուն թերի կողմերը կը ձաղկուին անխնայ, գրական քննադատութեան անունով:

Այրերն ի՛նչու ստիպուէին այսպէս ընելու, ի՛նչու ի զուր վատնէին ժամանակնին, քանի որ անդիմադրելի հետաքրքրութեան մը ճշգրիտ արդիւնքէն զատ, ուրիշ ոչինչ կարելի է յուսալ այս կարգի պրպտումներէ: Եւ ասկէ զատ, կիները պէտք է որ ըլլային ասոր դէմ առաջին բողոքները բարձրացնող, որովհետեւ յայտնի է թէ առնական գրիչներու ամէնէն կարողներն իսկ կնոջ ինքնութեան մասին որոշ ու գոհացուցիչ եզրակացութեան մը չյանգելէ զատ՝ խորթ, մշուշոտ ենթադրութիւններով ձեւաղեղծած են, ինչ որ քննած են: Իմ կարծիքովս, այս վերջի պարագան այնքան բնական պէտք է համարել, որքան անիմաստ ու տարօրինակ են արդէն՝ կանացի գրականութիւն մըն ալ մշակելու համար այրերու կողմէն ծայր տուող ձախաւեր փորձերը:

Կեանք մը հայելիացնելու համար, բնաւ չի բաւեր դիտել՝ հեռուէն կամ խիստ մօտէն ալ: Պէտք է ապրիլ զայն: Աս է միակ միջոցը՝ վաւերական ու լուրջ ուսումնասիրութիւններ պատրաստելու: Տարբեր միջավայրերու պատկանող այրեր նոյն իսկ՝ անկարելի է որ կարենան պատկերացնել կեանքն ու բարքերն այն սեռակիցներու, որոնք միեւնոյն ապրուածքը չունին: Ո՛ւր կը մնայ երեւան բերել հոգիի, սրտի ու մտքի մանուածապատ առանձնայատկութիւնները մարդկութեան միւս կէսին: Մարդ հայր ըլլալով՝ մօր մը որդեսիրութիւնը, մտածելու եւ գործելու կերպերը, պարագայական հակընդդէմ պատահարներու հանդէպ անոր անձնազոհութիւնը չ'կրնար երեւան բերել, քննելով շարժառիթներն ալ: Ո՛չ ալ եղբայր մը՝ քրոջը, կեսուր մը՝ կեսրայրին ներքինը կրնայ խուզարկել, կատարեալ ճշգրտութեամբ: Այսպէս՝ միւսներն ալ: Եւ ասիկա՝ անոր համար որ՝ բնախօսահոգեբանական խառնուածքի ահագին տարբերութիւններու իբրեւ արդիւնք կեանքը բոլորովին ինքնուրոյն, հիմնապէս տարբեր է երկու սեռերուն համար:

Այս այսպէս ըլլալով հանդերձ, հրապարակը ողողելու վրայ եղող առնական գրականութեան հանդէպ կիները ոչինչ ունին սակայն, ընդհանուրին վրայ խօսելով. ու թողած են որ իրենց կեանքէն առնուած ենթադրական պատկերներ, իրենց դերի մասին յայտնուած քմահաճ կարծիքներ արձագանգ գտնեն մեր մէջ, առարկայ դառնալով ամէնէն անտեղի եւ այլանդակ քաշքշուքներուն: Ահա՛ թէ ինչո՞ւ այրերուն մէջ յանդրժացած է այն գերազանցօրէն ապուշ նախապաշարումը, որուն համեմատ՝ կինը կը համարուի մշտնջենական առեղծուած մը, անմեկնելի խորհուրդ մը, եւ դեռ չեմ գիտեր ի՛նչ:

Իրաւունք չունի՞նք մեղադրելու կիներն այս մասին, Զըլլա՞յ թէ տեսակ մը ֆէմինիզմ է աս ալ, կնոջ դատին անբարբառ պաշտպանութիւնը, որուն շնորհիւ միշտ նոյն անմատչելի պատուանդանին վրայ մնալ կը փափաքին իրենք: Բայց այս անիմաստ քմահաճոյքը շատ աղւոր համարում մը չպիտի ներշնչէր մեզի իրենց նկատմամբ:

Տիարպէքիր ԼԵՒՈՆ ՍՐԱՊԵԱՆ
(Մնացեալը յաջորդով)

ՆԱՆԵԱՅԻ ՀԱՅ ԳԱՂՈՒԹԸ

ՅՈՅՆ ԿՂԵՐԻՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

ՆԱՆԵԱ, 21 մայիս

Երբեմն եկեղեցականներու կողմէ այնպիսի անպատեհ գործերու տեղի կը տրուի որ մարդ պահ մը մոռնալով անոնց սուրբ կոչումը, հակակիր զգացումներ տածելու դառն հարկին տակ կը գտնուի: Այս անպատեհութիւնը յոյն բարձրագոյն եկեղեցականէ մը կուգայ:

Թերեւս գիտցողներ ըլլան թէ 30 տարիի մօտ ժամանակէ մը ի վեր Նանեայի մէջ միշտ փոքրիկ հայ հասարակութիւն մը գտնուած է, կառավարական պաշտօնեաներէ եւ արհեստաւորներէ բաղկացած, որոնց թիւը այսօր քսանի կը հասնի բաց ի կիներէ եւ տղոցմէ: Քանի որ ասոնք ալ ամէնուն պէս կ'ամուսնանան, զաւակներու տէր կ'ըլլան եւ կը մեռնին, ըսել կ'ուզեմ թէ ասոնք ալ իրենց հոգեւոր պէտքերը ունին: Մինչեւ հիմա, այս պէտքերը յոյն կղերին կողմէ հոգացուած են եւ ասկէ ետքն ալ այսպէս պիտի ըլլայ, քանի որ Նանեա միայն հայ հասարակութիւն մը չունի եւ ասոր համար չի կրնար իր առանձին մատուռն ու քահանան ունենալ:

Երբ առաջին անգամ Նանեա եկայ, հոգեւոր հովիւ Տ. Գրիգորիոսը գտայ, այժմ Թէքիրտաղի Մետրապոլիտ: Անիկա Տրապիզոնի եւ Թէքիրտաղի մէջ հայ տարրին հետ սերտ յարաբերութեան մէջ մտած ըլլալուն համար, այստեղի Հայերուս նկատմամբ մասնաւոր սէր մը, բարեհաճութիւն մը ցոյց կուտար եւ անխտրաբար մեր հոգեւոր պէտքերուն կը նայէր: Սակայն անցեալ տարի իր հովանաւորութիւնը կորսնցնելու դժբաղդութիւնը ունեցանք: Իր յաջորդը, Տ. Սոֆրոնիոս, երկրորդ անգամ ըլլալով Նանեա կուգար: Զինքը նախապէս ճանչցող Հայերը շատ ուրախ չեղան այս լուրին վրայ, որովհետեւ կը յիշէին իր մոլեռանդութեան մէկ քանի արարքները, 15-20 տարի առաջ պատահած, երբ հայ ննջեցեալներու թաղման եւ երկու հիւանդ հայ տիկիններու հաղորդութիւն տրուելը արգիլելուն առթիւ: Միջնադարեան այդ արարքներուն դէմ ժամանակին բազմաթիւ հեռագիրներով բողոքուած, Հայ եւ Յոյն Պատրիարքութեանց խորհրդակցութեանց վրայ՝ Տ. Տ. Եօաքիմի առաջին պատրիարքութեան օրով՝ իրեն հրաման եկած է երիցս անխտրաբար ճիշդ Յունաց նման Հայերուն ալ հոգեւոր պէտքերը լրացնել: Սակայն, եկո՛ւր տես որ Տ. Սոֆրոնիոս դեռ համոզուած չէ, չի կրնար ալ համոզուիլ. կարծես թէ իր տեսած 80է աւելի աշունները չեն մեղմացուցած իր հակակիր զգացումները. ուստի իր անպատեհ արարքներուն ալ շարքը լրացած չէ: Մինչդեռ տեղւոյս Հայերէն ոմանք, իր վերջին անուանման առթիւ, անյիշաչարութեամբ հեռագրով շնորհաւորած եւ Նանեա ժամանած օրը փառքերով դիմաւորած են զինքը, իբր Քոյր Եկեղեցիի հովուապետ:

Թուէս երկու օր առաջ, մէկ քանի տարիներէ ի վեր հոս հաստատուած պարսկահպատակ ազգային մը՝ հնգէտ Աւետիս Խան իր մահկանացուն կնքեց: Ողբացեալը իր սրտի եւ մտքի ձիրքերով, ազգասիրութեամբ եւ այլ առաքինական գործերով տեղացւոց սէրն ու համակրութիւնը գրաւած էր: Իր բնագաւառին մէջ ունեցած ագարակին մէջ յոյն գիւղացիներուն համար 200 ոսկի ծախսելով եկեղեցի մը կանգնած եւ երկար տարիներ յոյն քահանային ծախքը իր քսակէն հոգացած էր:

Ողբացեալին աղնիւ որդւոյն հիւանդութեան պատճառաւ՝ տեղւոյս Հայերը փափագեցան վերջին մեծարանք մը ընծայելու համար ննջեցեալին, յուղարկաւորութեան փառաւոր հանդէս մը սարքել: Ուստի տանուտէրը կանչելով, ընկերակցութեամբ տեղւոյս կառավարութեան փաստաբան Սեպուհ էֆ. Քարաքաշեանի, Մետրապոլիտ Տ. Սոֆրոնիոսի ղրկեցին, խնդրելով որ բարեհաճի իր ներկայութեամբ պատուել սոյն տխուր հանդէսը, իր հետ առնելով իր փոխանորդ եպիսկոպոսը, բոլոր եկեղեցիներու վարդապետները եւ քահանաները:

— «Ես հայու մը թաղմանը չեմ գար, ոչ ալ փոխանորդս կը ղրկեմ, տեսնենք մկրտո՞ւած է: — Սակայն, սրբազան հայր, կը պատասխանէ տանուտէրը, ննջեցեալը մաքուր հաւատքով օրթոտոքս հայ մըն էր, ամէն կիրակի եկեղեցի կը յաճախէր եւ միշտ կը հաղորդուէր. մինչեւ մէկ քանի ժամ առաջ հոգեվարքին փափաքին համաձայն՝ զինքը հաղորդեցի. — Շատ գէ՛շ ես ըրեր, կը գոչէ նորէն Մետրապոլիտը, գնա՛ մինակդ թաղէ, ուրիշ քահանայ ալ չուզեր:» Այս լուրը երբ ականջնիս հասաւ, ամէնքնիս ափ ի բերան մնացինք. սակայն ժամանակ չկար, ժամ մը վերջ հրաւիրեալները պիտի գային. ուստի մեր կողմէ կրկին պատգամաւորութիւն մը ղրկուեցաւ Մետրապոլիտին, որպէս զի գոնէ քահանայական դասին մէկ մասը ներկայ գտնուի, ամօթահար չըլլալու համար օտարներու առջեւ: Այս պատգամաւորութիւնն ալ ձեռնունայն ետ դարձաւ. Թաղումը երեկոյեան յետաձգուեցաւ: Յոյն երեւելիներ եւ ժողովականներ եւս յատկապէս գացին բարեխօսելու, բայց ի զուր. «Իմ գիտնալիք բանս է, Ծօն բօսուրմաւս» կը պոռար երեսնուն:

Այն ատեն հանգուցեալին զաւակը՝ Յովակիմ Լ. էֆ. որ Տ. Եօաքիմ Պատրիարքին հետ ժամանակին ծանօթացած էր Այնօրօզի վանքը, Ն. Սրբազնութեան ստիպողական հեռագիր մը քաշեց, խնդրելով որ գոհացում տրուի իր փափաքին:

Մինչեւ ժամը 10 սպասեցինք, սակայն հեռագրին պատասխանը չգալուն համար, մէկ քահանայով մեռելական թափօրը կազմելու ստիպուեցանք:

Բոլոր ազգակիցներու, Թուրք, յոյն եւ հրեայ երեւելիներու խուռներամ բազմութիւն մը կը հետեւէր դագաղին մինչեւ Այա-Մարինա եկեղեցին, ուր ամփոփուեցաւ առաքինի հանգուցեալին մարմինը: Մէկ քահանայի հետ այսչափ հոծ բազմութիւն մը արդէն ազդու բողոք մըն էր Տ. Սոֆրոնիոսի դէմ: Շնորհակալիք Այա-Մարինա եկեղեցիին Խրիսթօ վարդապետին, որ ինքնաբերաբար առ ոչինչ գրելով Տ. Սոֆրոնիոսի հրամանը, իր վեց քահանաներով եւ դպիրներով թափօրը դիմաւորեց եկեղեցիի դռնէն եւ բոլոր ջահերը վառել տալով թաղման արարողութիւնը կատարեց, յուզիչ դամբանական մըն ալ խօսելով:

Ամբողջ երկու օր այս միջադէպը Նանեայի մէջ խօսակցութեան նիւթ եղաւ եւ ընդհանուր դժգոհութեան պատճառ. ամէն ոք, ամէն ազգի անհատ այպանեց Տ. Սոֆրոնիոսի սոյն արարքը՝ որ խռովութիւն մը դնել կ'ուզէր սերտ յարաբերութեանց մէջ գտնուող հայ եւ յոյն տարրերուն միջեւ:

Բայց ամէն մարդ իր արարքովը թո՛ղ ամչնայ. — երբ թաղման հետեւեալ օրը Տ. Եօաքիմ լուսամիտ Պատրիարքի պատասխան-հեռագիրը եկաւ, համակրանքի եւ սիրոյ արտայայտութիւնները աւելի բուռն եղան:

Յունաց Ս. Պատրիարքը կը հրամայէր Տէսբօթին՝ անձամբ նախագահել թափօրին:

Այսու հանդերձ Տ. Սոֆրոնիոս կը պնդէ թէ յառաջիկային ուրիշ միջադէպի տեղի չտալու համար՝ պէտք է մասնաւոր հրամանագիր մը բերել տալ: Այս յամառութիւնը զառամեալ ծերութեան նշա՞ն չէ. Ս. Սինոդը աւելի՞ լաւ չէր ըներ եթէ վանքի մէջ սենեակ մը տար Տ. Սոֆրոնիոս Արքեպիսկոպոսին, փոխանակ Նանեայի նման խիստ կարեւոր թեմ մը:

Այս ցաւալի միջադէպը Հայոց եւ Յունաց Ս. Պատրիարքներու խորին ուշադրութեանը եւ խորհրդակցութեանը կը յանձնենք ու վերջնական կարգադրութիւն մը կը սպասենք:

ՄԻՀՐԱՆ ՔԻՐՔՃԵԱՆ

Մարդուն մէկը կը դրուատէր մարմնամարզի առողջապահական առաւելութիւնները:

— Առողջութեան համար ատկէ օգտակար բան չկայ, կ'ըսէր. մարմնամարզը կը կրկնապատկէ ուժերը, երկարակեաց կ'ընէ մարդս:

— Մեր հայրերը մարմնամարզ չէին ըներ, սակայն... պատասխանեց ուրիշ մը:

— Այո՛, մարմնամարզ չէին ըներ, բայց այդ պատճառաւ մեռան ամէնքն ալ:

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (73)

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ԱԼՔՈԼԱՎԱՃԱՌԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

Ը

Կոմսը հրապուրուեցաւ Էթիէննէթի առաջարկէն, որուն մէջ սիրոյ ապացոյց մը տեսաւ. այդ բանը ձեռք ձգելու համար էր որ այնքան յոխորտացած էր: Միջնորդներու դիմեց իսկոյն. եւ որովհետեւ դրամի խնդիրը չէր կասեցներ զինքը, այդ շաբթուն իսկ գնեց Տամմարի-լէ-զ'Արք դղեակը, Փոնթէնըպլոյէ ու Մորէէ հաւասար հեռաւորութեամբ, հետեւաբար Կուրնըվիլի մօտ, ուր կը բնակէր Քրիսթիան: Միայն դիպուածը չէր որ նշանակած էր այդ դղեակին գնման:

Էթիէննէթի խորհրդատուն՝ Տիկին Մօտիւի հարթած էր ուղին, ու անոր միջնորդութիւնով կոմսը կատարած էր իր ընտրութիւնը: Էթիէննէթ բնաւ չէր մասնակցած բանակցութեան: Իր սիրահարին կողմէ գնուած դղեակին հաւանութիւն տուած էր: Բայց իրականին մէջ ինք՝ մանկամարդ կինն էր որ այդ տեղը ընտրած էր, Քրիսթիանի կեանքին միջամուխ ըլլալու առաջադրութեամբ: Ինչպէս կ'ըսէր իր Մարիէթ բարեկամուհին, զոր Վէրթմուսի հետ Տամմար հրաւիրած էր մէկ քանի շաբաթ անցընելու համար, առ այժմ մանկամարդ կինը մեծ խաղ մը պիտի խաղար Շըթէնկէլի գլխուն, հրահանգուելու ու ինքզինքը չժանդուտելու համար. այդ խաղն էր կոմսը բթացնել, որքան որ կարելի է սիրահարուած մարդու մը համար:

Առտու մը երբ Վէրթմուս եւ կոմսը կ'որսային դարաստանին մէջ, Տիկին Մօտիւի ու Մարիէթ մտերմօրէն կը խօսէին տանտիկնոջ զարդախուցին մէջ: Իրարու համար գաղտնիք չունէին անոնք, մէկզմէկ ճանչցած ըլլալով դժուարին պարագաներու մէջ եւ գիտնալով թէ ի՛նչ բանի կարող էին՝ տագնապալի կացութենէ մը ազատելու համար:

— Էթիէննէթ, ըսաւ Մօտիւի, միշտ աւելի կարող տեսած եմ քեզ ատելութեան քան սիրոյ մէջ: Անշուշտ հակում մը ունեցած ես այդ փոքր Վէրնիէի նկատմամբ: Մեծապէս զարմացայ ատոր համար. այդ երիտասարդը հաճոյ թըւեցաւ քեզի, ու դուն չէիր բաժնուեր անկէ... տակաւին ինքզինքիս կը հարցնեմ թէ ինչո՛ւ համար: Բայց դուն երբեք այնքան չես սիրած այդ երիտասարդը որքան կ'ատես հիմա: Ճի՛շդ է:

— Աղուոր վարմունք մը ունեցաւ ինծի հետ:

— Մարդ մը որ մեր բոլոր ուզածները չըներ, աղտոտ վարմունք մը ունեցած կը համարուի մեզի համար, ըսաւ Մարիէթ:

— Գոյութեան ի՛նչ իրաւունք պիտի ունենայինք, իմ նոնոչիկներս, եթէ քմահաճ կիներ չըլլայինք: Դուք աշխարհիկ կիներէն աւելի գեղեցիկ չէք, յաճախ նուազ գեղեցիկ ու կրթուած, նաեւ սիրոյ մասին անոնցմէ գերազանց չէք բնաւ: Բայց աւանակներու պէս կը դարձնէք այրերը. ահա ձեր ճշմարիտ զօրութիւնը: Աս է միակ բացատրութիւնը զոր կարելի է տալ ձեր ապրելու կերպին:

— Լաւ՛ նայինք, Մօտիւի, ե՞րբ պիտի կարգադրես մեր գործը... եղանա՛կ մը ցոյց տուր:

— Սիրելի մինինիկներս, անձնականութեանց հետ գործ չունիմ: Բայց ամէնէն մեծ այրաղուպները, Կլէօպատրայէն մինչեւ Տիւպարրի — ու կը տեսնէք որ ամէնէն բարձրադիրները օրինակ կը բերեմ — իրենց սիրային տիրապետումը ապահոված են, իրենց սիրահարները անքանացման ենթարկելով: Առանց անիրաւելու ձեզի դէմ, կրնամ ըսել թէ Մարիէթ չնիկի մը պէս կը գործածէ Վէրթմուսը, իսկ Շըթէնկէլ կոմսին հետ չափազանց ընտանեցած է Էթիէննէթ: Հաւատացէք որ ուրախ եմ այդ մասին, բայց մտովի կը հարցնեմ թէ ինչո՛ւ այդ արդիւնքը գոհացուցիչ չի թըւիր ձեզի, եւ ի՛նչո՛ւ, օրինակի համար, մեր սիրելի աղւորիկը կը խանգարէ իր առողջութիւնը, մռայլ ծրագիրներ որոճալով այդ փոքրիկ գեղձանիկին, Քրիսթիանի դէմ: Մարդկային կեանքը այնքան երկար չէ, հետեւաբար տխրութիւններով չհամակենք զայն. վրէժխնդրութենէ աւելի վատառողջ բան չկայ:

— Մօտիւի, դռնպանուհիի մը զգացումները յայտնեցիր, ըսաւ Էթիէննէթ կծու շեշտով մը: Լաւ թիկնաթոռ մը վառարանին անկիւնը, սուրճով կաթ՝ շատ շաքարով ու փոքր օրաթերթերու ընթերցումը կը բաւեն քու երջանկութեանդ: Բայց ո՛չ իմինս: Հետզհետէ կ'իյնաս պառաւս: Աւելի խորունկ ճանչցած եմ քեզ: Հիմա սակայն կը ներես քեզի եղած նախատինքներուն, նիւթական կեանքի պարարումներուն մէջ թաղուած: Բէթի-Մէնաժ կամ Սէնթ-Բէրին գնա՛, հոն պիտի գտնես քեզի յարմար խօսակիցներ: Բայց հոս ալ եւս չենք կրնար ըմբռնել քեզ:

— Կրո՛ղ, ո՛րքան տաքցած է գլուխդ:

— Վրէժխնդրութեան մէջ միայն ճշմարիտ հաճոյք կայ: Սէրը մինակ գոհացում կը պատճառէ: Մնաց որ, միեւնոյն զգայութիւնն է միշտ, այն է հաճոյք առթել: Մինչ չարի՛ք հասցնելը...:

Էթիէննէթի աչքերը կը շողային. իր դէմքը ամէնէն բուռն կիրքը կ'արտայայտէր:

(Շարունակելի)

Արտաքին Լուրեր

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Պ. Լուպէ Լոնտոնի մէջ.— Անգլիական զեկոյց մը.— Ուղեւորութիւնը.— Ընդունելութիւններ:

Լոնտոն, 6 յունիս.— Ֆրանսայի Հանրապետութեան Նախագահին Լոնտոն ուղեւորելուն առթիւ հետեւեալ զեկոյցը հաղորդուած է անգլիական լրագիրներուն.

«Եթէ հիմա առաջարկուած կարգադրութիւնները, որոնք սակայն վերջնական հանգամանք չունին, անփոփոխ մնան, Լուպէ Նախագահը Մանշէն պիտի անցնի Տուվր կամ Ֆոլքսթոն հասնելու յուլիս 6ի առաւօտուն: Նոյն օրուան իրիկունը Լոնտոն պիտի ժամանէ: Նախագահը կրող նաւուն հաւանօրէն մարտանաւեր ուղեկցին: Նախագահը երբ ցամաք ելլէ, անոր ըլլալիք ընդունելութիւնը անշուշտ նաւային հանգամանք մը պիտի ունենայ: Կ'ըսուի թէ Էտուարտ Թագաւորը անձնապէս պիտի երթայ երկաթուղիի կայարանը՝ Պ. Լուպէն ընդունելու՝ Լոնտոն ժամանած ատեն, եւ թէ նախագահը իսկոյն կառքով պիտի երթայ ֆրանսական դեսպանատունը, ուր պիտի բնակի ո'րքան ատեն որ Լոնտոն մնայ: Յուլիս 6ի իրիկունը Պ. Լուպէ դեսպանատան մէջ պիտի ընդունի Լոնտոնի ֆրանսական գաղթականութեան երեւելիները, որոնց բանախօսութիւն մը պիտի ուղղէ: Հանդէսներուն ծրագիրը տակաւին որոշուած չէ, բայց կը կարծուի թէ ֆրանսական դեսպան Պ. Քամպոն մեծ հացկերոյթ մը պիտի տայ, որուն Էտուարտ Թագաւորն ալ ներկայ պիտի գտնուի. Նաեւ Պ. Լուպէ մեծ հացկերոյթի մը պիտի հրաւիրուի Պըքինկէմի պալատան մէջ: Լուր ալ կայ թէ Օբէրայի Թատրոնին մէջ հանդիսական ներկայացում մը պիտի տրուի: Հաւանական է նաեւ որ նախագահը Լոնտոնի միջնաքաղաքը այցելէ, ուր մեծ արարողութեամբ պիտի ընդունուի Լորտ-Քաղաքապետին եւ արհեստապետութեանց կողմէ: Պ. Լուպէ պիտի այցելէ ֆրանսական հիւանդանոցը եւ ֆրանսացի դաստիարակուհիներու հաստատութիւնը: Կարելի է որ Սբիթէտի մէջ նաւային հանդէս մը կազմակերպուի, բայց ամէն պարագայի մէջ Պ. Լուպէ Բորթմաութէն պիտի անցնի Ֆրանսա վերադառնալու համար: Նախագահին այցելութեանը առթիւ տեսնուելիք պատրաստութիւնները դժուարութեանց կը հանդիպին: Մէկ կողմէ, Էտուարտ Թագաւորը Իրլանտա պիտի ուղեւորէր. միւս կողմէ սովորութիւնը կը պահանջէ որ նախագահը Ֆրանսայէն չհեռանայ Խորհրդարանը գումարուած միջոցին: Ասկէ զատ նախագահը պարտաւորուած է Բարիզ գտնուիլ յուլիս 14ի տօնին համար: Հիմա որոշուած է որ Ֆրանսայի Խորհրդարանին նստաշրջանը յուլիս 4ին փակուի: Ֆրանսական դեսպան Պ. Քամպոն որ Բարիզ կը գտնուի, երկուշաբթի Լոնտոն պիտի վերադառնայ:»

Բարիզ.— Հանրապետութեան նախագահին Լոնտոն ուղեւորելու թուականին համար կատարուած բանակցութիւնները աւարտեցան: Ինչպէս երէկ յայտարարեց նախարարապետը, այդ ուղեւորութիւնը յուլիս 6ին պիտի կատարուի: Նախագահին Ֆրանսայէն բացակայութիւնը երեք օր պիտի տեւէ: Լոնտոնի մէջ անցընելիք օրերուն ծրագիրը ուսումնասիրութեան առարկայ է: Պ. Լուպէ Մանշէն պիտի անցնի եւ Տուվր կամ Ֆոլքսթոն ցամաք պիտի ելլէ, ֆրանսական դեսպանատունը պիտի իջեւանի եւ Անգլիոյ Թագաւորին կողմէ մեծ հացկերոյթի մը պիտի հրաւիրուի: Պ. Լուպէ քաղաքապետութեան պաշտօնարանը պիտի այցելէ, ինչպէս Էտուարտ Թագաւորը այցելեց Բարիզի քաղաքապետութեան պաշտօնարանը: Նախագահը եւ ոչ թէ դեսպան Պ. Քամպոն, սեղան պիտի տայ Անգլիոյ Թագաւորին ի պատիւ: Միւս այցելութիւնը, նաւային հանդէսները եւ այլն տակաւին վերջնապէս որոշուած չեն:

ՖՐԱՆՍԱ

Եկեղեցին ու Պետութիւնը.— Հրաւէրի մը մերժումը.— Սեղան մը.— Ֆիկուիկի դէպքերը:

Բարիզ, 6 յունիս.— Պ. տը Բրէսանսէ երկուշաբթի օրը պիտի առաջարկէ Երեսփ. Ժողովին որ, հոկտեմբեր 20ի որոշման համաձայն, երեսուներեք անդամէ բաղկացած յանձնաժողով մը կազմէ՝ քննելու Եկեղեցիին ու Պետութեան բաժանման վերաբերեալ օրինագիծները:

— Լիմոժի քաղաքապետ ու ընկերվարական երեսփոխան Պ. Լապիւսիէր հրաւէր ուղղած էր Պրէօլոֆայի քաղաքապետին՝ Պ. տը Մոնվալիէի ներկայ ըլլալ նահանգին Խորհրդականներու անդամներուն եւ քաղաքապետներուն տրուելիք հացկերոյթի մը՝ գաղթային նախարար Պ. Տումէրկի նախագահութեամբ: Պ. տը Մոնվալիէ սապէս պատասխանեց.

«Չեմ կրնար մասնակցիլ խրախճանութիւններու, որքան ալ օրինաւոր ըլլան, այն միջոցին երբ ամէնէն անձնուէր քաղաքացիները կա'մ դատարաններու առջեւ կը հանուին իբրեւ ստորին չարագործներ եւ կամ կը ստիպուին օտար երկիրներու մէջ փնտռել ապաստանարան ու ապրելու միջոց որո'նք անիրաւութեամբ կը մերժուին իսկ իրենց երկրին մէջ: Զիս «սիրելի պաշտօնակից» կոչելով, հակառակ իմ խոնարհ անձնաւորութեանս, եւ եղբայրական ձեռք մը երկարելով ինծի, Լիմոժի Պ. քաղաքապետը միթէ կը կարծէ սրբել այն նախատինքը զոր Պ. Երեսփոխանը ամէն օր կ'ընէ կաթոլիկի իմ հաւատքիս, նաեւ պարզ քաղաքավարութեամբ մը մոռցնել տալ իմ վաղեմի դասատուներուս եւ լաւագոյն բարեկամներուս դէմ ձեռք առնուած քինախնդրական միջոցները, իր աջակցութեամբը:»

Օրլէան.— Յունիս 21ին երկու հազար հոգինոց սեղան մը պիտի տրուի կրօնական միաբանութեանց Խորհրդարանին յանձնաժողովին տեղեկաբեր Պ. Ռապիէի: Այդ սեղանին պատերազմական նախարար Անտրէ զօրավարը ներկայ պիտի գտնուի կառավարութեան կողմէ:

— Թանճէրէն կը հեռագրեն թէ Ֆիկուիկի դէպքը ուրկէ անվնաս ազատեցաւ Ալժէրիոյ կուսակալ Պ. Ժոննար, բուռն յուզում առաջ բերած է Մարոքի մէջ: Կը կարծուի թէ այդ առթիւ սահմանագլուխին վրայ ձեռք առնուելիք զսպողական միջոցները թէ' շուտ պիտի գործադրուին եւ թէ ազդեցիկ պիտի ըլլան:

ԱՆԳԼԻԱ

Լորտ Սոլզպէրի.— Առողջական վիճակը.— Յարաբերութիւնները Գերմանիոյ հետ.— «Թայմզ»ի թղթակցին Բեդերսպուրկէն վտարուիլը:

Լոնտոն, 6 յունիս.— Երէկ առտու կը ծանուցուէր թէ նախորդ նախարարապետ Լորտ Սոլզպէրի ծանրապէս հիւանդ է. իրիկուան ալ լուր ելաւ թէ վիճակը աղէկ է: Ուրեմն թեթեւ տկարութիւն մը միայն ունի: Բժիշկներու պաշտօնական տեղեկագիր չհաղորդուեցաւ, բայց ոչ պաշտօնական տեղեկութիւններու նայելով, Լորտ Սոլզպէրի ցրտառութենէն հիւանդացած է, բայց վիճակը բնաւ ծանր չէ: Անոր ընտանիքին անդամներէն մէկ քանին Հաթֆիլտ կը գտնուին, Սէսիլներու բնակարանը: Ինչպէս յայտնի է, Լէտի Սոլզպէրի քանի մը տարի առաջ մեռաւ: Նախորդ նախարարապետը հինգ մանչ եւ երկու աղջիկ զաւակներ ունի:

— Տասը տարիէ ի վեր Գերմանիոյ մէջ երեւան ելած հականգլիական ծրագիրներու հաւաքածոն ճարտարութեամբ կ'արտատպուի անգլիական մամուլին մէջ: Սբէքթաթըր մէջ գրող յօդուածագիր մը ատկէ հատոր մը պատրաստած է որ կրնայ ամփոփուիլ ժամանակակից Գերմանիոյ մեծ պատմագէտին՝ Թրայչքէի սա պարբերութեանը մէջ.— «Աւստրիոյ ու Ֆրանսայի հետ մեր հաշիւները կարգադրեցինք: Հիմա կարգը եկած է Անգլիոյ, բայց այս անգամ աւելի երկար պիտի տեւէ ու աւելի դժուար պիտի ըլլայ:»

— Թայմզ կը հրատարակէ նամակ մը զոր իր թղթակիցը Բեդերսպուրկի անգլիական դեսպանին ուղղած է վտարումէն առաջ: Թայմզ, խօսելով այդ նամակին վրայ, խստիւ կը բողոքէ իր թղթակցին վտարմանը դէմ, զոր նախատինքէ աւելի բան մը կը նկատէ: Թայմզ կը յարէ թէ այդ խստութիւնը իր վրայ պարտք կը դնէ Ռուսիոյ կացութեան վրայ ստոյգ տեղեկութիւններ հաղորդել ընթերցողներուն այն տեսակ ճամբով մը որուն վրայ պիտի չկրնայ հսկել Ռուսիոյ ներքին գործոց նախարարութիւնը:

ՄԱՔՍԱՊԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ

Պ. Չէմպըրլէնի ծրագիրը եւ ազատականները.— Սըր Հէնրի Քէմպպէլ Պէնըրմէնի բանախօսութիւնը.— Ազդու պաշտպանողական մը:

Լոնտոն, 5 յունիս.— Ազատական կուսակցութեան պետ Սըր Հէնրի Քէմպպէլ Պէնըրմէն, այս իրիկուն, Բէրթի մէջ (Սկովտիա) մեծ բանախօսութիւն մը արտասանեց, ազդուապէս յարձակելով Պ. Չէմպըրլէնի վրայ, ազատ-փոխանակութիւնը մէկ կողմ դնելու եւ մաքսապաշտութիւնը ընդունելու համար: Ազատական կուսակցապետը անվճռելիօրէն յայտնեց իր բարեկամներուն եւ իր բազմաթիւ քաղաքական կուսակիցներուն կարծիքը նախարարութեան գաղթային անտեսական ծրագրին նկատմամբ: Սըր Հէնրի Քէմպպէլ Պէնըրմէն յայտարարեց թէ զարմանալի չէ արդի գաղթային նախարարին ընթացքը, քանի որ ինքզինքը շրջապատուած տեսնելով երկսայրաբանութիւններով ու դժուարութիւններով, կը ջանայ իր դժնդակ կացութեան դարման տանիլ, կամայական ու կանխահաս կերպով յուզելով տուրքերու անհուն հարցը, որ անցեալին մէջ գործուած սխալները եւ անյաջողութիւնները պարտկելու պիտի ծառայէ: Ատենը գէշ ընտրուած է, երկրին մաքսային քաղաքականութիւնը փոխելու համար: Պ. Չէմպըրլէնի ծրագիրը կը ձգտի շահի կապերու միջոցաւ ամրապնդել բրիտանական տէրութեան զանազան մասերը: Բանախօսը չի կարծեր որ այդ կարգի կապերը պէտք ունենայ տէրութիւնը, իր պահպանումին համար: Անոնց հաճոյ կը թուի յայտարարել թէ ազատ-փոխանակութիւնը պատուելիական ծեծուած վարդապետութիւն մըն է, պարզ աւելորդապաշտութիւն մը: Այս վերջին յիսուն տարիները չեշտեցին ազատ-փոխանակութեան առաւելութիւնները: Մընաց որ, մաքսապաշտութիւնը պիտի բարձրացնէ ժողովրդեան սննդեղէններուն գինը, աւելի խոշոր շահեր ապահովելով գաղթային արտադրիչներուն եւ աւելի բարձր վարձքեր՝ կալուածատէրերուն: Ըսուած է թէ անգլիական ժողովուրդին 30% բաւականաչափ սնունդէ զուրկ կը մնայ: Գաղթային իւրաքանչիւր բնակչի դէմ, որ պիտի օգտուի մաքսապաշտպան դրութենէն, մայր-երկրի բնակիչ մը պիտի վնասուի: Որոշուեցաւ մաքսային յեղաշրջումի մը գործը ենթարկել ընտրողներու հաւանութեան, յառաջիկայ երեսփոխանական ընտրութեանց առթիւ. Նախարարապետին կողմէ ալ բացորոշ կերպով վարանոտ եւ նուազ փութկոտ հաւանութիւն մը ցոյց տրուեցաւ: Երեսփոխանական վերջին ընտրութեանց ատեն՝ կատաղի պայքար մը մղուեցաւ: Յառաջիկայ ընտրութեանց միջոցին ալ մաքսային կռիւ մը պիտի ծագի: Սըր Հէնրի Քէմպպէլ Պէնըրմէն կ'ըսէ թէ կառավարական ծրագրին դէմ պայքարելու համար՝ կը բաւէ յիշեցնել մաքսապաշտութեան արդիւնքները չտեսնող սերունդին, կացութիւնը Անգլիոյ՝ երբ անիկա կը գտնուէր մաքսապաշտ դրութեան տակ. պէտք է քրքրել այն ատենի անօթութեան, յուսահատութեան ու չփոթութեանց յիշատակները: Մաքսային սակացոյցերուն ետեւէն կուգան սէնտիքաները. ի վերջոյ, ազգային անբարոյացումն է որ պիտի տիրէ: Նախարարութիւնը կը ջանայ վերջին ութը տարուան բեկորները նետել ու անհետացնել ազատ-փոխանակութեան խարոյկին մէջ. բայց թո'ղ փոյթ տանի որ երկրին ապագան չվտանգուի այդ պատճառաւ:

Պէրլին, 5 յունիս.— Հոս միշտ ուշադրութիւն կը դարձնեն Պ. Չէմպըրլէնի մաքսային առաջարկներուն վրայ: Ընդհանրապէս բոլորովին հանդարտութեամբ կը քննեն բրիտանական առեւտրական դաշնակցութեան մը խնդիրը:

ՉԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Կարծեցեալ երկրասիրական յուզումը.— Շանկայի փոխարքային վարանումները.— Սովը Քուանկ-Սիի մէջ.— Ռուսերը Մանչուրիոյ մէջ.— Ամերիկեան նաւատորմը:

Շանկայ, 5 յունիս.— Վու-Չանկի փոխարքան Թուան-Ֆանկ իր հրամանին տակ գտնուող պաշտօնատարներուն հեռագրական հրահանգներ ղրկեր է, շարժումի մը առաջքը առնելու համար: Փոխարքան կ'ըսէ թէ այդ շարժումը իրական նպատակն է Ճաբոնի ու Շանկայի ուսանողներուն, որոնք կը խնդրեն ընդդիմանալ Ռուսիոյ պահանջումներուն:

— Նանքինի փոխարքան համակերպելով Լու-Հայ-Հուանի խորհուրդներուն, հրամայեց երկրասիրական վերջին արտայայտութիւնները կազմակերպողները ձերբակալել: Շանկայի փոխարքան կը վարանի թաղապետական իշխանութիւններէն պահանջել որ այդ հրամանները գործադրուին:

— Քուանկ-Սիի նահանգին մէջ տիրող տնտեսական տագնապին պատճառաւ, Քանթոնի նոր փոխարքան՝ Չէն Չուն Հըսուան շոգենաւով ուղղակի Հոնկ-Քոնկ կ'երթայ Չին-Քիանկէն, առանց կանգ առնելու Շանկայի մէջ:

Թոքիօ, 5 յունիս.— Ճաբոնցի մը որ դեռ նոր ճամբորդութիւն ըրած է Մանչուրիոյ մէջ, կը ծանուցանէ թէ Ռուսերը արդէն իսկ այնպիսի ճամբաներ շինած են Լիէու-Եանկի ու Եա-Լուի միջեւ, ուրկէ կրնայ անցնիլ դաշտային հրետանին: Ռուսերը նաեւ կը պատրաստեն երկաթուղիի յատակագիծ մը, որ մինչեւ նոյն կէտերը իրարու պիտի միացնէ:

Ուաշինկթըն, 5 յունիս.— Պաշտօնական շրջանակներու մէջ կարեւորութիւն կ'ընծայուի չինական ջուրերուն մէջ Մ. Նահանգաց նաւատորմին համախմբման, Էվէնս դէր-ծովակալին հրամանատարութեամբ, որ պետն է Մ. Նահանգաց ասիական նաւարաժինին: Այս միջոցը ձեռք առնուած է Չինու ներսերը տիրող ծանրակշիռ կացութեան պատճառաւ, ծովակալին ղրկած տեղեկագրին համաձայն: Քէնթըքի եւ Օրէկան զրահաւորները ու Նիւ-Օրլէանս յածաւորակը Չի-Ֆու հասեր են: Մըքէքի եւ Բոմբէյ ածխաբարձ նաւը Շանկայ կը գտնուին: Վիլլալօպոս թնդանօթակիրը Բէու-Քիանկէն մեկներ է, Նիու-Չուանկ երթալու համար:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Կուսակցութիւնները.— Առեւտրական դաշնադրութիւնները.— Յիսնապետի մը դատապարտութիւնը:

Պէրլին, 6 յունիս.— Գերմանիոյ ընտրութիւններու միջոցին հակառակութիւն ծագեցաւ անհաշտ-ընկերվարական եւ օբօրթիւնիսթ կուսակցութիւններուն միջեւ: Մէկ կողմէ Պ. Սինկէր յայտարարեց թէ կը մերժէ մաքսային նոր սակացոյցերու հիման վրայ կնքուած առեւտրական դաշնագրութիւնները. բայց Պ. ֆոն Վոլմար կը ջատագովէ նոյն իսկ ամէնէն գէշ առեւտրական դաշնագրութեանց ընդունուիլը, որոնք, կ'ըսէ, աւելի աղէկ են մաքսային պատերազմէն, քանի որ ատոր հետեւանքները աղքատ ժողովուրդը պիտի քաշէ: Պավիէրացի ընկերվարականներուն պետը, Վիւրցպուրկի մէջ ճառ մը խօսելով, յայտարարեց թէ ձախակողմեաններու միացումը եթէ մարտկոց մըն է յեղաշրջման դէմ, ընկերվարականները անոնց պիտի գործակցին եւ միայն պիտի պահանջեն վտարել ազգայնական-ազատական կուսակցութեան պատկանողները որոնք դաշնակցած են յեղաշրջականներուն հետ: Պէրլինի մէջ կաթոլիկ կուսակցութիւնը կը յուսայ Երեսփ. Ժողովին մէջ նոր աթոռ մը շահիլ, վասն զի Պէրլինի մէջ կաթոլիկներուն թիւը աւելնալու վրայ է:

— Պրունսվիքի մէջ Վարնէք անուն յիսնապետ մը դատապարտուեցաւ երկուքուկէս տարուան տաժանակիր աշխատութեան, հարիւր վաթսուներկու նոր զինուորներ խոշտանգած ըլլալուն համար: Վարնէք ատոնց երեսին կը թքնէր ու հրացանի բունով կը զարնէր անոնց երեսին:

ՍՊԱՆԻԱ

Դպրոցական ճգնութիւն մը.— Վիճաբանութիւններ.— Ժէզուիթները.— Վանքի մէջ փակուած աղջիկ մը:

Մատրիտ, 6 յունիս.— Սիզնէրոսի Լիսէին մէջ Շամարթէն քոլէժի ժէզուիթներու աշակերտները երբ կը քննուէին, վիճաբանութիւն մը ծագեցաւ նոյն Լիսէին ուսուցիչներէն մէկին եւ ժէզուիթներուն միջեւ: Այս վերջինները ատոր վրայ իրենց ուսանողները տարին: Շամարթէնի քոլէժին տնօրէնը նոյն Լիսէն գացած ըլլալով վիճաբանութիւնները վերսկսան: Լիսէին ուսուցիչները որոշեցին ժէզուիթներու ուսանողները չքննել, մինչեւ որ ժէզուիթները իրենց կատարեալ գոհացում չտան:

— Գայթակղական նոր դէպք մը ծագեցաւ որ կը յիշեցնէ Մատրիտի վանքերէն մէկին մէջ Օր. Ուպաոյի վար դըրուիլը. այդ առթիւ Թէրէզ Կալտոզ Էլէքթրա անուն հակակղերական թատրերգութիւն մը գրեց որ մեծ աղմուկ հանեց: Հիմակուան գայթակղութիւնն ալ բուռն յուզում առաջ կը բերէ: Վալէնսիայի մօտերը, Մորա տէ Ռուպիէլոսի մէջ դեղագործի մը աղջիկը, սպասուհիի մը հետ, Ֆրանչիսքեաններուն վանքը գացած էր: Քանի մը վայրկեան վերջը ըսուեցաւ սպասուհիին՝ ալ չսպասել օրիորդին, վասն զի անիկա որոշած է վանքը մնալ: Ընտանիքը իսկոյն տեղեկութիւն առնելով նոյն վանքը դիմեց՝ աղջիկը պահանջելու, բայց մեծաւորուհին անդրդուելի մնաց թէ' պաղատանքներու եւ թէ սպառնալիքներու հանդէպ:

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Ողողումներ.— Անտառի հրդեհներ.— Ահագին ամպը.— Նաւային արկածներ:

Նիւ-Եորք, 6 յունիս.— Նիւ-Եորքի քաղաքը ու նաւահանգիստը միշտ ծածկուած են մուխի թանձր ամպով մը որ կոկորդները ու աչքերը անհանգիստ կ'ընէ եւ ռետինի հոտ մը կը տարածէ չորս կողմը: Այդ ահագին ամպը որ վեց հարիւր մղոն հեռուէն կը նշմարուի, Նիւ-Եորք-Պալթիմորի նաւագնացութեան արգելք կ'ըլլայ: Այդ պատճառով էր որ գերմանական Տեօյչլանտ խոշոր շոգենաւը առջի օրը խրեցաւ Սէնտի-Հուքի մօտ, երբ Նիւ-Եորքի նաւահանգիստէն դուրս կ'ելլէր: Տեօյչլանտ երէկ միայն կրցաւ ազատիլ ու ճամբան շարունակել: Անտառներու հրդեհները կը շարունակեն մոխիր դարձնել գիւղեր եւ բազմաթիւ ագարակներ: Մարդու կորուստը խիստ շատ է: Նիւ-Եորքէն մինչեւ Քէպէք գրեթէ բոլոր անտառները կ'այրին: Երաշտութիւնը կը շարունակէ եւ Նիւ-Եորք ջուրի նուազութենէ կը նեղուի: Կաթոլիկ ու բողոքական եկեղեցիները անձրեւի աղօթքներ ընել կուտան, բայց մէտէորաբանական կայանները կ'ըսեն թէ ութտասը օրէն հազիւ պիտի անձրեւէ: Այդ միջոցին արեւմտեան կողմը ողողումները կը շարունակեն. Միսիսիփիի ջուրերը միշտ բարձրանալու վրայ են: Քուինսի (Իլլինոիս) հիւսիսային կողմը երեք թումբեր խզուեցան. 25,000 էքթար տեղ ողողուած է: Երկու հարիւր ընտանիքներ նաւերու վրայ ապաստանեցան:

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ.— Հանրային Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ 4% Բրիօրիթէ պարտաթուղթերէն ունեցողներուն թէ 1890 ապրիլ 15/27ի կայս. հրովարտակին Ժ.Դ. յօդուածին տրամադրութեան համաձայն, ջնջուած պիտի նկատուին այն բոլոր կտրոնները որոնք գանձուած չեն իրենց պայմանաժամէն մինչեւ վեց տարի: Հետեւաբար Հանր. Պարտքի Սնտուկին պիտի մնան յիշուած պարտաթուղթերուն 14 թիւ այն կտրոնները, որոնց պայմանաժամը կը սկսի 1897 սեպտ. 1/13էն, եթէ չգանձուին մինչեւ 31/13 սեպտեմբեր 1903

⁂

Հանր. Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ Հանր. Պարտքի Թղթերէն ունեցողներուն թէ, 1881 դեկտ. 8/20ի կայս. հրովարտակի Ե. յօդուածին 5րդ հատուածին տրամադրութեան համաձայն, ջնջուած պիտի նկատուին այն բոլոր կտրոնները որոնք գանձուած են իրենց պայմանաժամէն մինչեւ վեց տարի: Հետեւաբար, 1897 սեպտ. 1/13 պայմանաժամով 28 թիւ կտրոնները Հանր. Պարտքի Վարչութեան պիտի մնան, եթէ չգանձուին մինչեւ 31/13 սեպտ. 1903:

4—16

ԱԼԷՄՏԱՀ ՕՆՆԻԿ

Երկար տարիներէ ի վեր «Ալէմտահեան եղբարք» անունով ընկերակցաբար հաստատած մեր դերձակի վաճառատունը բաժնուած ըլլալով, ընկերներէն դարձեալ Բերա, մեծ պողոտայ, Վէնետիկ փողոց թիւ 5 աբարթըմանի դերձակի վաճառատան մէջ իմ անուամբս եւ հաշւոյս կը շարունակեմ դիւրամատչելի գիներով, վերջին նորաձեւութեանց եւ յաճախորդներու ճաշակին համեմատ չափի վրայ հագուստներ պատրաստել:

Այն անձանց որոնք մեծագումար վըճարումներ ընելով հանդերձ դարձեալ ճաշակնուն համաձայն զգեստներ չկըրնալ ձեռք ձգելնուն կը գանգատին, կը յանձնարարենք ուրեմն Ալէմտահ Օննիկ էֆէնտի յիշեալ վաճառատունը որ իր ապրանքները Եւրոպայի լաւագոյն եւ վըստահութեան արժանի գործատուններէն կը հայթայթէ, ինչ որ բոլոր յաճախորդներու ճաշակին ու նորաձեւութեան պայմանները կը գոհացնէ լիովին:

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Մութէմայիզի աստիճան տրուեցաւ Գոնեայի նահանգին մէջ Թուպճի Վէհպի էֆ.ի եւ Օսմ. Պանքային Սէլանիկի ճիւղին Թուրքերէն գործառնութեանց դիւանին տնօրէն Ահմէտ Րասիմ էֆ.ի:

— Վանայ նահանգին հեռագրական ու թղթատարական ընդհանուր տեսուչ անուանուեցաւ Պաղտատի նախկին ընդհանուր տեսուչ Լուտֆի էֆ.: Սըվազի նահանգին ընդհանուր տեսուչ անուանուեցաւ Պաղտատի ընդհանուր տեսուչ Հաճի Շէվքէթ էֆ., որուն յաջորդեց Էրզրումի քննիչ Շաքիր էֆ.: Ատանայի քննիչ անուանուեցաւ Գոնեայի կայանին թղթատարական տնօրէն Րէճէպ էֆ.:

— Էնկիւրիի նահանգին Մէճիտիէ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Պոլվատինի (Պրուսա) գայմագամ Ակեան պէյ, որուն յաջորդեց Մէճիտիէի գայմագամ Րէֆիք պէյ:

— Երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Օսմ. Պանքային Սէլանիկի ճիւղին տնօրէն Ժոզէֆ Լէթարֆ էֆ.ի: Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Սէլանիկի սեղանաւորներէն Պ. Ժաքօպ Մոտիանոյի: Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Օսմ. Պանքային Սէլանիկի ճիւղին առաջին արկղակալ Պ. Ուիլեէմ Մայէրի եւ չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ հաշուակալութեան քարտուղարներէն Պ. Ժորժ Լէմէրի:

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին հանգանակութեան գումարը հասաւ 67,757,228 ղրշ.:

ՄԻՎԼՈՒՏԻ առթիւ կայս. Իրատէով շաքարներ բաշխուեցան Եէմէնցի այն երիտասարդներուն որոնք անցեալ օր Կ. Պոլիս բերուեցան՝ բարձրագոյն վարժարանները յաճախելու համար, եւ հիմա Կիւմիւշսուի զօրանոցը հիւրընկալուած են:

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը հրահանգ ուղղելով ամէն կողմ՝ ծանոյց որ նահանգներէն ամէն ամիս ելմտական գանձը ղրկուելիք հաշուեցուցակներուն մէջ բացորոշ կերպով տեսնուի նախորդ գանձումներու եւ վճարումներու ճիշդ քանակութիւնը. նաեւ տարիները իրարմէ զանազանուին՝ հաշուական գործողութիւնները դիւրութեամբ կատարելու համար:

ՄԱՔՍԱՏԱՆ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐԸ.— Ելմտական նախարարութեան հանրային պարտքի հաշուակալ Մէսուտ պէյ, ինչպէս ծանուցուեցաւ, այսօր, Բարիզ կ'ուղեւորի՝ շրջաբերութեան հանուելիք մաքսային փոխառութեան նոր պարտաթուղթերը տպագրել տալու համար:

ԹԷՀՐԱՆԻ օսմ. դեսպան Շէմսէտտին պէյ կիրակի օրը Թէհրանէն ճամբայ ելեր է արձակուրդով Կ. Պոլիս գալու համար: Դեսպանատան խորհրդական Պէհա պէյ գործակատար կարգուած է:

ՍԸՎԱԶԷՆ կը հեռագրեն կիրակի օրուան թուականով.— Անձրեւի առատութենէն գոյացած հեղեղը որ երկու ժամ տեւեց, երեք գիւղեր Ամասիոյ գաւառակին մէջ քանի մը խճուղիներ, պատեր եւն. քանդեց: Քաղաքին մէջ հունձքերը, ծառերը՝ ու շէնքերը վնասուեցան, բայց մարդու կորուստ չպատահեցաւ:

ՊՈՒԼԿԱՐՆԵՐԸ.— Սէրվէթ հետեւեալը կ'արտատպէ Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէէն.— «Բ. Դուռը ծանոյց թէ 406 Պուլկարներ ազատ արձակուեր են եւ 270 ալ իրենց տեղերը ղրկուեր են: Բանտի մէջ քսան հոգի կան որոնք պիտի դատուին եւ վաթսունն ալ տակաւին կը հարցաքննուին:»

— Ժուռնալ տը Սէն-Բեդերսպուրկ խօսելով Պուրկազի նաւահանգիստին բացման առթիւ Ֆէրտինանտ իշխանին արտասանած ճառին վրայ, ուրախութիւն կը յայտնէ պարզուած խաղաղասէր զգացումներուն համար, որով նոր տարր մը առաջ կուգայ խաղաղութեան ընդհանուր գործին աջակցելու համար: Նոյն թերթը կը յարէ թէ քանի որ իշխանը քաղաքականութեան վերին տեսչութիւնը ունի, անոր մտածմանը արտայայտութիւնը զօրաւոր երաշխաւորութիւն մը կը նկատուի՝ իր կառավարութեան ընթացքին ամբողջութեանը:

— Վոսիշէ Ցայթունկ կ'իմանայ Սոֆիայէն թէ Վիէննայի պուլկարական գործակատար Պ. Բոմպանովի պաշտօնանկութեան պատճառը այն է որ իր պաշտօնարանին մէջ հիւրընկալեր է ներքին գործոց նախորդ նախարար Պ. Լուցքանովը՝ Ռուսիա ուղեւորած պահուն, Վիէննական թերթ մըն ալ կ'ըսէ թէ այդ պաշտօնանկութեան պատճառն է Ֆէրտինանտ իշխանին ու Պ. Բոմպանովի միջեւ եղած կարծիքի տարբերութիւնը, վասն զի Պ. Բոմպանով, նախորդ դահլիճին քաղաքականութեանը կուսակից է:

ԱՐՏԱՔԻՆ գործոց նախարար Թէվֆիք փաշա որ թեթեւ անհանգստութիւն մը ունէր, կատարելապէս ապաքինած է եւ պաշտօնատեղին կը յաճախէ:

ԿԱԼԼԷՍԻ ԻՇԽԱՆԸ, Հնդկաստանէ վերադարձին, Եգիպտոս պիտի այցելէ:

ՔՐԷՏԻ ՖՈՆՍԻԷ ԷԺԻՓՍԻԷՆ իր ամսական վճարահանութեանց համար նոր ծրագիր մը կը պատրաստէ որ Նախարարաց Խորհուրդին պիտի ներկայացուի:

ԷՆԿԻՒՐԻԷՆ կը հեռագրեն թէ անձրեւներու հետեւանքով այս տարուան բերքը անցեալ տարիէն հարիւրին տասը աւելի պիտի ըլլայ:

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Իտալիոյ ու Սերպիոյ դեսպանները, Օսմ. Պանքային խորհրդական Բանճիրի պէյ, Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին անդամ Պ. Պէրժէ եւ պուլկարական գործակատարը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին հետ:

— Պարսիկ ու հելլենական դեսպանները, երէկ, տեսակցեցան արտաքին գործոց նախարարին հետ. նաեւ Իտալիոյ ու Սերպիոյ դեսպանները:

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.— Իգտամ, ըսելէ յետոյ որ թէ' եւրոպական լրագիրներէն եւ թէ Ռումէլիի նահանգներէն առնուած լուրերու համաձայն, այդ կողմերը կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ եւ ամէն ոք իր գործերովը կը զբաղի, կը յարէ.

«Ոստիկանութեան պաշտօնեաները նաեւ թող չեն տար որ բարձրագոյն հանդարտութեան հակառակող արարքներ տեղի ունենան. ամէնէն պարզ դէպքերու հեղինակներն իսկ իսկոյն ձերբակալուելով կը յանձնեն դատարանի: Սէլանիկէն մեր ստացած մէկ նամակէն կը տեղեկանանք թէ Շէրէֆթէրեան շոգենաւին նաւազներէն եւ երեք հոգի որոնք, անցեալ օր, գինովութեան հետեւանքով անվայել արարքներու մէջ գտնուած էին, իսկոյն ձերբակալուեր են ոստիկանութեան կողմէ: Կառավարութեան պաշտօնեաներուն բոլոր ջանքերը իրենց պաշտօնին կիրարկմանը համար, գոհունակութեամբ ու երախտագիտութեամբ կը յիշուին:»

— Ռումէլիի նահանգաց հասոյթներու եւ ծախքերու ելմտացոյցերուն նկատմամբ առնուած նոր լուրերուն նայելով, Գոսովայի նահանգին մէջ վարձակալութեան տրուած տասանորդներու գումարն է 21,981,381 ղրշ. Սէլանիկ՝ 17,583,518, Մանաստըր՝ 14,120,493: Ոստիկաններու եւ ոստիկան-զինուորներու ծախքն է Գոսովայի նահանգին համար 7,700,50[illegible] ու 1,097,960, Սէլանիկ՝ 5,875,679 ու 898,027 եւ Մանաստըր՝ 6,695,786 ու 394,258: Երկաթուղիի քիլօմեթրական երաշխաւորութեանց համար տասանորդէն կը հատուցուին Գոսովայի նահանգէն 1 միլիոն 614,525, Սէլանիկ՝ 19,2[illegible] եւ Մանաստըր՝ 8,106,156 ղրշ:

ՇՈՒԷՏ-ՆՈՐՎԷԿԻՈՅ նոր դեսպան Պառոն Պէք Ֆրիիս վաղը Կ. Պոլիս կը ժամանէ:

Կ. ՊՈԼՍՈՅ սերպիական դեսպան Սավա Կրուիչ զօրավարին հրաժարելուն վրայ է որ Հռոմի դեսպան Պ. Վէսնիչ Կ. Պոլսոյ սերպիական դեսպան կարգուած է:

ՔԵՕՍԹԻՒՆՃԷՆ կը գրեն թէ Պուլկարիոյ ժողովուրդէն քանի մը հոգի Օսմանական հողը մտնելու ատեննին, սահմանագլուխը գտնուող Ռումանիոյ զինուորները ազդարարեր են անոնց որ ետ դառնան, բայց կարեւորութիւն չէ տրուեր, որով հարկ եղեր է զէնքի դիմել: Պուլկարներէն մէկը մեռեր է եւ միւսները փախեր են: Օսթրովայի կառավարչին օգնականը սահմանագլուխը ղրկուած է քննութիւն կատարելու համար:

ՊԻԹԼԻՍԻ կուսակալութիւնը ձեռնհաս պաշտօնարանին տեղեկագիր մը մատոյց թէ Մալազկերտի մէջ ու շրջակաները երկրաշարժէն ո'րքան վնաս պատահած է եւ թէ հաւաքուած ու ղրկուած նպաստները ի'նչպէս գործածուած ու բաշխուած են:

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐԸ.— Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ թէ' Կ. Պոլսոյ եւ թէ գաւառներու մաքսատանց մէջ կարգ մը պաշտօնեաներ ֆիզիքական անկարողութեան հետեւանքով իրենց պաշտօնին մէջ կը թերանան, որով շատ մը վաճառականներու գործերը յապաղման կ'ենթարկուին, հրամայեց որ անկարող պաշտօնեաները հանգստեան կոչուին եւ վաճառականներու գործերը յապաղումներու չենթարկուին: Կայս. այդ Իրատէն հաղորդուեցաւ պէտք եղած տեղերը:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆՏ.— Կ. Պոլսոյ պարիսպէն դուրս կառուցուելիք կեդրոնական նոր բանտը՝ որուն ծրագիրները քննուեցան ձեռնհաս պաշտօնարանին կողմէ, պիտի պարունակէ մզկիթ մը, եկեղեցի մը, բաղնիք մը ու հիւանդանոց մը:

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱՅԷՆ կը հեռագրեն թէ կիրակի օրը Վերին Եգիպտոսի մէջ ժանտախտէ դէպք ու մահ չէ պատահած:

ՊՐՈՒՍԱՅԷՆ կը գրեն թէ չորեքշաբթի իրիկուն տասը վայրկեանի չափ կարկուտ տեղալէ ետքը անձրեւեր է բաւական սաստկութեամբ: Սէտ Պայիրէն Եէնի[illegible]նոյ ճամբուն վրայ տուն մը [illegible] կը գտնուած փուռ մը փլեր է հեղեղներէն: Փռապանը Բասիլ, իր [illegible]նիքով փլատակներուն տակը մնացեր են: Ընտանիքը ողջ ազատուեր, սակայն [illegible]թի մեռած գտնուեր է:

ԱԲՐԱՀԱՄ ԱՒԱԳԵԱՆԻ սնանկութեան առթիւ կարգուած առժամեայ սէնտիքները, կ'ըսէ Իգտամ, տոմարները քննելով քրքրուած ու աւրուած տեղեր եւ հաշիւներուն մէջ ալ սխալներ գտեր են: Տոմարին մէկ էջին վրայ Աբրահամ Աւագեան գրած է թէ իր զոքանչին 350 ոսկի պարտք ունի: Առժամեայ սէնտիքներ փաստաբան Օսման Թալաթ պէյ եւ Օննիկ Էֆթեան էֆ. վերջնական սէնտիք կարգուած են: Աւագեանի անհրաժեշտ[illegible]րամ Գալէնտէրեանի դէմ ալ «Մասաքէ» անունով դատ բացուած է՝ Պէթիլ[illegible]րանիմ կողմէ իրեն յանձնուած 680 ոսկի վար դրած ըլլալուն համար՝ իր անհի[illegible] իբրեւ թէ ունեցած առնելիքին փոխարէն:

ԱՐՆԱՎՈՒՏՔԵՕՅԻ Բիւյիւք Այազմա անուն տեղը, աղջի գիւղը, վիրաւոր գտնուեցաւ Նորկի անուն հիւան մը, ծնունդով Ծիրն օղլը անունով ծանօթ: Բանաւոր, Տիմիթրի, ու Մոիզ որոնք զէնքի ձայն մը առնելով հոն փութացած էին, անոր քովը գացին: Նորկի ջուր ուզեց եւ խմելուն պէս մեռաւ, առանց բառ մը կարենալ արտասանելու: Ոստիկանութիւնը իմանա լով մարմինը դեղարան մը տարուեցաւ, ուր բժշկական քննութեամբ հաստատուեցաւ որ Եօրկի կուրծքէն գնդակով զարնուած ու մեռած է։ Խուզարկութիւն կատարուելով հասկցուեցաւ որ Եօրկի նոյն օրը, Թատորի, Սերրօ ու Անտոն անձերուն հետ գինետան մը մէջ գինովցեր եւ յետոյ դէպի Քիւչիւք Այազմա գացեր է, ուր կը բնակէր իր տարփուհին՝ Զմարաղտա։ Եօրկի ճիչ մը արձակեր է իր գալուստը իմաց տալու համար այդ կնոջը։ Երկու հոգի անոնց դէմ ելլելով, ազդարարեր են որ լռեն. առ'նէ կռիւ մը ծագելով, վերջապէս Եօրկի նոյն երկու անձերուն կողմէ զարնուեր է։ Ոստիկանութիւնը խուզարկութիւն կը կատարէ այդ ոճրին հեղինակները երեւան հանելու համար։

—Արնավուտքէօյի Քիւչիւք Այազմա Թաղը բնակող կօշկակար Քարավօքիրի Եօրկիի աղջիկը՝ տասներկու տարեկան Բանաեօթա, առջի գիշերը ժամ 5ուկէսին, Պէպէքի ծովեզերքէն ինքզինքը ծովը նետելով անյայտ եղաւ։ Ոստիկանութիւնը իմանալով քննութեան ձեռնարկեց։ Բանաեօթայի եղբայրը պատմեց թէ գիշերը տեսած էր իր քոյրը որ բոկոտն ու շապիկով մը տունէն ելած կ'երթար. ետեւէն վազած եւ չէր հասած. ուստի հօրը ու մօրը իմաց տուած էր։ Անձնասպանութեան համար թէեւ որոշ պատճառ մը չկայ, սակայն կ'ըսուի թէ Բանաեօթա կը սիրէ եղեր այն Եօրկին որուն դիակը գտնուեցաւ Քիւչիւք Այազմայէն։ Աղջիկը, անոր սպաննուիլը իմանալով, վերջ տուաւ կեանքին։ Մարմինը դեռ չէ գտնուած։ Բանաեօթա սիրուն, գեղեցիկ ու բարեկիրթ աղջիկ մըն էր։

ԻՐԱՐՈՒ ԿՑՈՒԱԾ ՏՂԱՔ.— Պաղտատէն կը գրեն թէ Խատիչէ անուն կին մը երեք զաւակ ծներ է, որոնց երկու իրարու կցուած են կուրծքերնուն եւ փորերնուն։ Բոլոր անդամներնին կատարեալ է։ Երեքն ալ տակաւին կ'ապրին։

ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ.— Կէյպզէցի այգեպան Ռամազան երէկ վերաքննիչ ատեանին հուգուգի ճիւղին առջեւ Ալի անուն Պարսիկի մը հետ կը դատուէր տունի մը խնդրոյն համար։ Ռամազան յանկարծ զգայազիրկ գետինը ինկաւ։ Անմիջապէս բժիշկներ բերուեցան, որոնք հաստատեցին թէ սրտի կաթուածէ յանկարծամահ եղած է։

ՊՏՈՒՂՆԵՐԸ.— Երէկ Էմին Էօնիւի մէջ ծախուած պտուղներն են՝ 754 կողով ելակ օխան 58–98 փարա, 311 կողով կեռաս՝ օխան 35–62 փարա եւ 250 կողով բալ՝ օխան 30–45 փարայէն։

ԱՀՌԵԼԻ ԱՐԿԱԾ.— Հայ թերթերու քննիչ Մինաս էֆ.ի Տիկնոջ եղբօրորդին՝ Պ. Եանի Քասնթօբուլոյի երկուքուկէս տարեկան մանչ զաւակը, ահռելի արկածի մը զոհ գնաց երէկ, Բանկալթի, մօրենական բնակարանին մէջ։ Խոհանոցին մէջ լուացք կար եւ պզտիկը կը խաղար պարտէզին մէջ, երբ արագ քայլերով դէպի խոհանոց վազած միջոցէն եռացող ջուրով լեցուն կաթսային մէջ ինկաւ եւ սկսաւ ահռելի ճիչեր արձակել։ Թէեւ անմիջապէս հանեցին զայն ու ամէն հնարաւոր դարմաններ հասուցին, բայց խեղճ տղան ահռելի ցաւերով հոգին աւանդեց այս առաւօտ։ Յուղարկաւորութիւնը կը կատարուի այսօր, ժամ 9ին, Բերայի մէջ։

ԱՆՆԿԱՐԱԳՐԵԼԻ ԲԱՐՕՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Պիտի պարգեւէ իրեն այն անձը՝ որ ամէն իրիկուն բերանին մէջ լոգանքներ կատարէ Օտոլով, պառկելէ առաջ։ Բերնին գեղձերը իրենց մէջ կ'իւրացնեն Օտոլը։ Ամէն ներշնչութեան ատեն, օդը որ կ'անցնի Օտոլով տոգորուած այդ գեղձերուն վրայէն, զովութիւն մը, մասնաւորապէս ախորժելի զգայութիւն մը կը պատճառէ։ Սրուակին գինն է 10 ղրուշ եւ կը ծախուի գլխաւոր վաճառատանց մէջ։ 211.—

ՍՐՏԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԱԲԷՌԻԻ ՄՐՑԱՆԱԿԸ

Տօքթ. Աբէռի տարեկան հինգ ոսկիի մրցանակ մը սահմանած է, սրտի հիւանդութիւններու մասին պատրաստուած լաւագոյն աշխատասիրութեան յատկացուելու համար։ Կայս. Բժշկական ընկերութիւնը այս մասին հետեւեալ զեկոյցը հաղորդած է մեզի, հրատարակելու համար։—

Մեր պաշտօնակից Պ. Բիէռ Աբէռիի 1902 փետրվար 28 թուակիր նամակին համաձայն, հինգ օսմ. ոսկիի տարեկան մրցանակ մը պիտի տրուի սրտի հիւանդութիւնները դարմանելու համար պատրաստուած լաւագոյն անտիպ աշխատասիրութեան. այս մրցանակը նուիրած է ի յիշատակ իր կնոջ՝ Ամէլիի, որ մեռած է 1902 փետր. 21ին։ Այս առաջարկը երախտագիտութեամբ ընդունուած ըլլալով Կայս. Բժշկական Ընկերութեան կողմէ,— մանաւանդ որ տրիկա հետեւելի օրինակ մը կրնայ ըլլալ,— Ընկերութիւնը տարեկան մրցանակ մը հաստատած է հետեւեալ պայմաններով.— Մրցանակը «Ամէլի–Աբէռի մրցանակ» պիտի կոչուի եւ պիտի տրուի սրտի հիւանդութիւններու դարմանումին համար պատրաստուած լաւագոյն աշխատասիրութեան, ամէն տարի փետր. 21ին, այսինքն հանգուցեալ Տիկին Ամէլիի մահուան տարեդարձին օրը, մրցանակաբաշխութիւնը պիտի կատարուի արտասովոր համագումար նիստով։

1. Ներկայացուած աշխատութիւնները քննելու պաշտօն ունեցող Քննիչ Մարմինը պիտի բաղկանայ Բժշկական ընկերութեան երեք անդամներէն, եւ պիտի անուանուի գաղտնի քուէարկութեամբ ամէն տարի նոյեմբերի վերջի նիստին, եթէ անդամներէն մէկը հրաժարական տայ; իրեն տեղ նոր մը պիտի ընտրուի, միշտ գաղտնի քուէարկութեամբ։ Քննիչ Մարմնին Պ. Պ. անդամները բնաւ չպիտի կրնան մասնակցիլ մրցանակին։

2. Մրցանակին մասնակցելու իրաւունք ունի Օսմանեան Կայսրութեան մէջ բժշկութիւն ընելու արտօնութիւն ունեցող ամէն բժիշկ։

3. Ձեռագիրները, որոնք պէտք է Ֆրանսերէն լեզուով գրուած ըլլան ընթեռնլի գիրով մը, պէտք է հեղինակին ծախքով ղրկուին Ընկերութեան Նախագահին, Կայս. Բժշկական ընկերութեան հասցէով, ամէն տարի մինչեւ 20 սեպտ., որ ատեն կը փակուի մրցանակը։ Ձեռագիրները օ եւ է ստորագրութիւն պէտք չէ ունենան, այլ պարզապէս վերնագիր մը։

4. Աշխատասիրութիւնը եւ հեղինակին անունն ու հասցէն պարունակող կնքուած պահարանը պէտք է միեւնոյն վերնագիրը ունենան։

5. Կնքուած եւ մրցանակի արժանի ցուցուած աշխատասիրութեան կցուած պահարանը կը բացուի Ընկերութեան Նախագահին կողմէ, մրցանակին տրուած օրը, այսինքն փետր. 21ին, հրապարակային նիստով։

6. Եթէ ներկայացուած աշխատութիւններէն ոչ մէկը մրցանակի արժանի դատուի Քննիչ Մարմնին կողմէ, մրցանակի արժէքը իբրեւ դրամագլուխ պիտի ծառայէ։ Սակայն Քննիչ Մարմինը կրնայ պատուոյ յիշատակութիւններ տալ։

7. Մրցանակի համար ղրկուած ձեռագիրները չեն կրնար ետ պահանջուիլ։ Անոնք Ընկերութեան սեփականութիւնը պիտի ըլլան եւ դիւաններուն մէջ պիտի դրուին։ Սակայն, հեղինակը կրնայ մրցանակին արդիւնքը հրապարակուելէ վերջը, իր աշխատասիրութենէն օրինակ մը առնալ, իր ծախքով։

8. Մրցանակին մէջ չպիտի ընդունուին (Ա.) այն աշխատասիրութիւնները որոնք յիշուած պայմաններով պատրաստուած չեն։ (Բ.) Այն աշխատասիրութիւնները որոնց հեղինակը ինքզինքը ճանչցուցած է ուղղակի կամ անուղղակի կերպով։ (Գ.) Այն աշխատասիրութիւնները որոնք հրատարակուած են ամբողջութեամբ կամ մասամբ եւ կամ ուրիշ գիտական մարմնի մը ներկայացուած են։

ՇԸՄԻԶՔՈՒԻ ԻՒՆԻՎԷՐՍԷԼ
Բերա, Մեծ Փողոց թիւ 399
Կանանց համար ճերմակեղէններու եւ բրնեղէններու ցուցադրութիւն։
ԳԻՆԵՐԸ ՉԱՓԱՒՈՐ ԵՆ

ԱՌ ՆՈՒՎՕ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Ս. ՌՈՒԶՈՒՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Ղալաթիա, Եէնի ճամի փողոց, թիւ 55
Ցիշեալ վաճառատան մէջ կը գտնուի պատի թուղթեր, վարագոյր, սփռոց, ոսկեզօծ չրջանակներ, եւլն. եւլն.։
Գիները խիստ դիւրամատչելի են։ 11—52

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՔԱՂ. ԺՈՂՈՎԻՆ ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՆԻՍՏԸ

Քաղ. Ժողովը գումարուեցաւ այս առաւօտ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր եւ ատենապետութեամբ Տիգրան էֆ. Եուսուֆեանի։ Ներկայ էին նաեւ Գրիգոր էֆ. Խտրեան, Միհրան էֆ. Սեթեան, Մկրտիչ էֆ. Ասատեան, Տիգրան էֆ. Տէր Ներսէսեան եւ Սեպուհ էֆ. Տէմիրճիպաշեան։

Ժողովը գլխաւորապէս կարգ մը յարաբերական խնդիրներու վրայ խորհրդակցութիւն կատարեց։

Ժողովին նիստէն վերջ Պատրիարքարանի վարչական դիւանի տեսուչ Բարթող էֆ. Թելեան Ս. Պատրիարք Հօր բնակարանը գնաց, կարգ մը գրութեանց խմբագրութեամբ զբաղելու համար։

Այս օրուան Քաղ. Ժողովին ներկայացան Կիւմիւշեան կտակի փոխանորդ փաստաբան Յակոբ էֆ. Յակոբեան եւ Կիւմիւշեան ժառանգորդները որոնք պէտք եղած բացատրութիւնները տալէ ետքը Ս. Պատրիարքին եւ ժողովականներուն, առանձին սենեակի մը մէջ խորհրդակցութիւն մը կատարեցին։

Քաղ. Ժողովը՝ այս եւ ուրիշ կարեւոր խնդիրներու վերջնական որոշումը թողուց յառաջիկային։

Կ'իմանանք թէ Իզմիրեանց գրական մրցանակի Յանձնաժողովին յանձնուած Պատմութիւն Աղթամարայ Կաթողիկոսութեան աշխատասիրութիւնը ի նկատ պիտի առնուի՝ առանց կարեւորութիւն տրուելու այն հրատարակութեան թէ այդ աշխատութիւնը հանգուցեալ Տ. Ղեւոնդ Վ. Փիրղալէմեանի ձեռագիրներէն ընդօրինակուած է, քանի որ այս մասին թէ՛ հանգուցեալ վարդապետին ժառանգորդներէն բողոք չի կայ եւ ոչ ալ պաշտօնական ծանուցագիր Վանուց Առաջնորդարանէն։

—Պիւյիւքտէրէցի Տ. Գրիգոր քահանան եւ Թաղ. Խորհրդոյ երկու անդամները այսօր Ս. Պատրիարքին ներկայանալով յատկապէս հրաւիրեցին յառաջիկայ կիրակի Ս. Պատարագ մատուցանելու նոյն գիւղի Ս. Հռիփսիմեանց եկեղեցին որուն տօնախմբութիւնն է։

—Տիարպէքիրի մեր թղթակցէն։— «Այս գարնան վերջերը, անձրեւը պակաս եղաւ Տիարպէքիր, այնպէս որ, երկնային այդ բարերար տուրքին պէտքը բաւական զգալի եղած է մանաւանդ այս վերջերը։ Այս ձախող պարագային հետեւանքով, ցորենի եւ այլ արմտիքներու սովորական գինը քիչ մը բարձրացած է, թէեւ ցանքերը բաւական լաւ են ու խոստմնալից։

«—Մանազկերտի երկրաշարժէն արկածեալներուն օգնելու համար, նահանգիս Վսեմ. կուսակալն ալ Մասնախումբ մը կազմած է այստեղ, կարեւոր անձերէ բաղկացեալ, որոնց շարքին մէջ կը գտնուի նաեւ մեր Առաջնորդը։

«—Գալով մեր թեմական շրջանակի լուրերուն, արձանագրելիք նոր բան մը չունինք։ Մեր Առաջնորդին ու դպրոցներու վարչութեան միջեւ խուլ հակակրութիւն մը կար արդէն սկիզբէն ի վեր, որ երթալով աւելի ծանրացաւ կատարեալ դժտութեան փոխուելով, ինչ որ մեծապէս վնասել կը սպառնայ մեր կրթական գործին, որ իր արդի ուղղութեամբ օգտակար է Տիարպէքիրի հայ համայնքին։

«—Իսկ քաղաքիս Ս. Սարգիս եկեղեցին շուրջը խնդիր ու անհամաձայնութիւն արդէն միշտ անպակաս են այդ թաղին ու եկեղեցին շրջափակին մէջ։ Դեռ հին զեղծումները վերջ չգտած, ահա նոր խնդիրներ ծայր կուտան, տխուր պարագաներու ենթարկելով կրթական ու թաղային գործերը։»

—Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը՝ ատենապետութեամբ Վսեմ. Պատրիկ էֆ. Կիւլպէնկեանի՝ բացառիկ նիստ մը ըրաւ երէկ եւ խորհրդակցութիւններ կատարեց Հաստատութեան ներքին պաշտօնէից նկատմամբ վերջերս տեղի ունեցած քննութեան արդիւնքին եւ այդ մասին ըլլալիք կարգադրութեանց նկատմամբ։ Ինչպէս յայտնի է, Հիւանդանոցի Տնօրէն Տոքթ. Շիրինեան էֆ. ասկէ առաջ հրաժարած ըլլալով առժամապէս կը վարէր այդ պաշտօնը։ Հոգաբարձութիւնը Տնօրէնի խնդիրն ալ ձեռք առած է եւ այս անգամ կը խորհի պաշտօնէութեան համար ալ վճռական կարգադրութիւններ ընել։

—Պատր. Փոխանորդ Սրբազանը իր տկարութենէն ապաքինած ըլլալով, վերստանձնեց իր պաշտօնը եւ Տ. Գինէլ Վ. որ Փոխանորդական գործերը վարած էր, պաշտօնին համարատուութիւնը ըրաւ Ն. Գերապատուութեան որ իր գոհունակութիւնը յայտնեց։

—Կէտիկ Փաշայի Թաղ. Խորհրդոյ ընտրութիւնը վաւերացուելով, Պատր. կոնդակը ղրկուեցաւ։

—Էտիրնէգաբուի ազգ. գերեզմանատան որմափակութեան համար բարեսէր ազգայիններէն նպաստ ստանալու նպատակաւ Ս. Պատրիարքը ժապաւինեալ տոմար մը յանձնած է Պալաթի Թաղ. Խորհուրդին։ Այդ տոմարով Թաղ. Խորհուրդը արտօնուած է մինչեւ 500 ոսկիի հանգանակութիւն կատարել։

—Արմաշի Դպրեվանքին ուսուցիչներէն Տ. Մեսրոպ վրդ. Նարոյեան, իր հետ բերած է վեց չրջանաւարտ որբեր, որոնք իրենց ծննդավայրը պիտի ղրկուին՝ հոն ուսուցչութեամբ զբաղելու համար։ Երէկ այդ որբերը Ս. Պատրիարք Հօր ներկայացան, որ զանոնք Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան ղրկեց, որպէս զի առժամաբար նոյն հաստատութեան մէջ պատսպարուին։ Տ. Մեսրոպ վրդ. մէկ քանի օրէն Դպրեվանք կը վերադառնայ։

—Կրօնական Ժողովը երէկ գումարուեցաւ Պատրիարքարանի մէջ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր եւ ատենապետութեամբ Տ. Գրիգորիս Արքեպ. Յովհաննէսեանի։ Ներկայ էին Տ. Վահրամ Արքեպ. Մանկունի, Փոխանորդ Սրբազանը եւ Տ. Կարապետ Ա. քհնյ. Սանտալճեան։ Ժողովը զբաղեցաւ սա խնդիրներով. 1. Ժողովը՝ Խառն Ժողովոյ առաջարկութեան համաձայն, պատրաստեց Պուլկարիոյ առաջնորդական ընտրելեաց եռանուն ցանկը. Ա. Տ. Ներսէս եպիսկ. Ասլանեան, Բ. Տ. Վահան Ծ. Վ. Յակոբեան, Գ. Տ. Մկրտիչ Ծ. Վ. Աղաւնունի։—2. Բաղէշի Կրօն. Ժողովը գրով մը տեղեկագրած էր Մոտկանի Տ. Վարդան քհնյ.ի կատարած ապօրէնի պսակադրութիւնը։ Ժողովը որոշեց խնդիրը նոյնութեամբ Մշոյ Պատր. Փոխանորդ Տ. Խորէն Ծ. Վ.ի քննութեան յանձնել։—3. Եգիպտոսի Առաջնորդ Տ. Յովսէփ եպիսկ. Այվազեան տեղեկագրած էր հոն գտնուող Տ. Գէորգ քհնյ. Հիւրմիւզեանի, Տ. Սահակ քհնյ. Մինասեանի եւ ուրիշ քահանայի մը անպատշաճ արարքները։ Ժողովը նկատի առնելով այդ գիրը, պէտք եղած կարգադրութիւնը ընել յանձնարարեց Առաջնորդին։ Ժողովը ասոնցմէ զատ զբաղեցաւ ամուսնական եւ այլ խնդիրներով։

—Կրօն. Ժողովը Դատաստանական Խորհուրդին տուած տեղեկագրին վրայ, լուծեալ համարեց ամուսնութիւնը Գրիգոր անուն անձի մը եւ իր կնոջ՝ Պայծառի, Կայս. բժշկական վարժարանէն տրուած տեղեկագրով հաստատուած ըլլալով Պայծառի կուսութիւնը։

—Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը՝ ամսոյս սկիզբը՝ Սիսի տաճարին մէջ քահանայ ձեռնադրեր է Մալաթիացի Եղիա եւ Գրիգոր ու Պէլէնցի Աւետիս սարկաւագները՝ զանոնք կոչելով իրենց աշխարհականութեան անուններով Տ. Եղիա, Տ. Գրիգոր եւ Տ. Աւետիս։ Իսկ յաջորդ կիրակին, 11 մայիս, Ն. Ամենապատուութիւնը ծայրագոյնութեան աստիճան տուեր է Տ. Կարապետ վարդապետին որ, ինչպէս յայտնի է, առժամապէս Իզմիրի Ս. Առաջնորդին օգնականի պաշտօնը վարելէ ետքը՝ Սիս ուղեւորած էր, Կաթողիկոսական օծման հանդէսին ներկայ գտնուելու։

—Կիլիկիոյ Կաթողիկ. ընտրութեան պատուիրակ Տ. Մովսէս եպիսկ. Կէօմիւրճեան այսօր կամ վաղը մայրաքաղաք կը հասնի։ Պատրիարքարանի կողմէ դիմաւորելու պիտի երթան Տ. Գինէլ Վ. Գալէմքեարեան, Տ. Գէորգ քհնյ. Պագալեան եւ Բ. Գործակատար Յարութիւն էֆ. Գառպարեան։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

Առ խմբագրութիւն Արեւելքի,

Յոգնած վիճակի մը մէջ վայրկեան մը ակամայ կը պարտաւորիմ հրապարակ գալ եւ ազգ. մամուլին ներողամտութիւնը խնդրելէ յետոյ յայտնել թէ Ազգ. Հիւանդանոցի մէջ ստանձնած չէի օ եւ է պաշտօն մը յորմէ դադարուած ըլլայի եւ մինչեւ իսկ զիջում մը երբեք ըրած չէի դեր–տնօրէնի պաշտօն մը ստանձնելու հոն։ Այլ որովհետեւ բուն իսկ Տնօրէնութեան պաշտօնն ուսումնասիրելու համար Հոգաբարձութիւնը արտօնած էր մեզ ժամանակ մը հոն մնալ եւ մօտէն տեղեկանալ Տնօրէնութեան գործառնութեանց, ուստի ուզած էր նաեւ դեր–տնօրէնի պաշտօն մը բարդել մեր վրայ, եւ մենք անձնուիրաբար երեք ամիս մնալով հոն, անարժանաբար օգնած էինք արդի Տնօրէնին եւ ուրիշ ոչինչ։ Այժմ բաւ համարելով մեր երեքամսեայ անձնուիրութիւնը, բնական էր որ ինքնաբերաբար ուզեցինք մեկնիլ։ Ահաւասիկ բուն եւ ստոյգ իրողութիւնը։

Կ. Պոլիս 28 մայիս   Ս. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՆԱԶԻԿ ԷՖ. ՊԱԼՊԱԼԵԱՆ

Երեք–չորս ամիսներէ ի վեր Ռոտոսթօ կը գտնուի ծանօթ ատամնաբոյժ Նազիկ էֆ. Պալպալեան։ Ակռայի այլեւայլ հիւանդութիւնները դարմանելու եւ նորեր շինելու կամ լեցնելու մասին ցոյց տուած ճարպիկութիւնն ու ճաշակը արուեստին պահանջումներուն համաձայն է. այս գովելի յաջողակութիւնը իր հեզ բնաւորութեան միացնելով՝ յիշեալ Տօքթօրը մեծ համակրութիւն գրաւած է քաղաքիս մէջ. բոլոր իրեն դիմող յաճախորդները գոհ մնացած են։ Ցիշեալ Տօքթօրին մեր քաղաքը առժամապէս գտնուելէն թո՛ղ փութան օգտուիլ բոլոր պէտք ունեցողները։ Մենք ալ մեր անձին վրայ գործնականապէս փորձելով պարտք կը զգանք այս տողերով հրապարակաւ շնորհակալութիւն յայտնելու յիշեալ Տօքթօրին։ 1—3

Ռոտոսթօ   Տ. Պ.

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈԲԼ)

ՎԻԷՆՆԱ, 9 յունիս.—Աւստրիոյ պաշտօնաթերթը կը ծանուցանէ թէ Բէնինօքի կոմսը, Կալիցիոյ կուսակալութեան պաշտօնէն դադրելով, Աւագաց Ժողովին անդամ կարգուած եւ անոր յաջորդած է Անտրէ Բոթոքի կոմսը։

ՎԼԱՏԻՎՈՍԹՈՔ.— Ռուսիոյ պատերազմական նախարար Քուրոբաթքին զօրավարը Ճափոն ուղեւորեցաւ։

ՊԷՐԼԻՆ.— Հիւանդապահ Մարկրավի վիճակը զգալապէս բարուոքեցաւ։ Միքրոպանական քննութիւնը չհաստատեց այն կասկածը թէ ժանտախտի նոր դէպք մը պատահած ըլլայ։

ՓԱՐԻԶ.— Ամբաստանիչ ատեանը վճիռ մը արձակեց, որով Ֆրէտէրիք ու Թէրէզ Իմպէր եւ Էմիլ ու Ռոմէն Տօրինեաք Սէնի եղեռնադատ ատեանին առջեւ պիտի դատուին՝ իբրեւ խարդախ, խարդախեալ առարկաներ գործածող եւ խաբեբայ։

ՄԱԴՐԻՏ.— Ֆիկուիկ ղրկուած Ֆրանսական արշաւախումբին համար եղած հարցումի մը պատասխանելով Սպանիոյ արտաքին գործոց նախարարը յայտարարեց թէ այդ արշաւախումբին միակ նպատակն է՝ պատժել ըմբոստները։ Նախարարը յարեց թէ Սպանիոյ կառավարութիւնը պէտք չէ միջամտէ այդ գործին։

ՊԷՆԻ–ՈՒՆԻՖ.—Եօթը քսուրներու եւ Ֆիկուիկի կողմէ պատուիրակներ հոս հասան, կատարեալ հնազանդութիւն յայտնելու համար։ Օ'Քօննոր զօրավարը չընդունեց զանոնք, ըսելով որ միայն իշխանութեանց հետ պիտի բանակցի։ Քսանչորս ժամ պիտի սպասէ, որպէս զի իշխանութիւնները անձնատուր ըլլան իրեն, եւ թէ այդ պայմանաժամը անցնելէ ետքը նոր որոշում մը պիտի տայ։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ՓԱՐԻԶ, 9 յունիս.—Երեսփ. Ժողովին նիստը աւարտելու պահուն ատենապետը ծանոյց առաջին ատենապետ Պ. Լէոն Պուրժուայի աղջկան մահը։ Նիստը դադրեցաւ իբրեւ սուգի նշան։

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Լիպանի ընկղմելուն հետեւանքով մեռնողներուն թիւն է 122։ Կատարուած քննութենէն կը հասկցուի թէ աղէտը առաջ եկած է երկու շոգենաւերու հրամանատարներուն անձեռնհասութենէն։

ՓԱՐԻԶ.— Ալժէրիոյ կուսակալ Պ. Ժոննար կը հեռագրէ թէ Պէնի–Ունիֆի եւ Զէնակայի ցեղերը անձնատուր եղեր են Օ'Քօննոր զօրավարին։

ԼՈՆՏՈՆ.— Միջնաքաղաքին արհեստապետութիւնները որոշեցին քաղաքապետութեան պաշտօնարանին մէջ մեծ հացկերոյթ մը տալ ի պատիւ Պ. Լուպէի։

ՄԱԴՐԻՏ.—Ամսոյս վերջերը Սպանիոյ Թագաւորը նախ սպարապետին ու ծովային նախարարին հետ Կարթաժէն պիտի երթայ՝ նաւատորմը աչքէ անցընելու։

ՀՌՈՄ.— Իտալիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ քանի մը երեսփոխաններ հարցապնդում ըրին նախարարութեան՝ հակաւստրիական արտայայտութիւնները զսպուելուն դէմ։

—Երկրագործական ու ծովային նախարարութեանց ելմտացոյցերը քուէարկուեցան։

ԼՈՆՏՈՆ.—Պաշտօնապէս կը ծանուցուի թէ Անգլիոյ Թագաւորը եւ Թագուհին յուլիս 20ին Իռլանտա պիտի երթան։

ԼԱ ՀԷ.—Հարաւ. Ափրիկէի հոլանտական երկաթուղիներու պաշտպան Ընկերակցութեան ընդհանուր ժողովը ստուար մեծամասնութեամբ ընդունեց Անգլիոյ առաջարկը, նոյն երկաթուղիներու բաժնետէրերուն դրամական շնորհ մը ընելու մասին։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 27 Մայիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	84	21
Ամէնէն բարձր գին	»	84	24 1/2
Ամէնէն վար գին	»	84	08
Ռումէլիի Երկաթուղի գոց.	ֆր.	128	62
Ամէնէն բարձր գին	»	129	25
Ամէնէն վար գին	»	128	12

ԲԱՑՈՒՄ 28 Մայիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Գ.	Ք. Կ.	84	19
Ռումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	128	50
Շիրքէթի Խայրիէ		80	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթմ.		—	—
Դոս. Օթմ. Շանժ է Վալէօռ		0	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	47
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		6	12
» ժուիսանս		1	72
» պարտաթուղթ		482	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		497	—
Թրանսվալ		112	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն		266	—
Լավրիոմ		79	50
Անատոլըի երկաթուղի բաժնեթուղթ		12	22
« պարտաթուղթ «		587	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	111	20
» » » չէք	»	109	38
Բարիզ » »	ֆր.	22	67
» » » չէք	»	22	63 3/4
Պէրլին ան-տոկոս չէք	մարք	18	57
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	06

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	20
Անգլիական ոսկի	»	109	38
Շօլ Էմբէրիալ	»	90	10
Քլիմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	03
Մէթալիք	»	—	—
Ռուսի Թղթադրամ	Օ. Ո.	5	60

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 9 Յունիս

Անգլիական Քոնսոլիտէ		91	25
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.		60	75
» » » Գ. բաց.		31	12
» » » Գ. գոց.		31	25
Օսմանեան Պանքա		14	12
Ռուսական 1890		—	—
Հելլենական 5 %		43	50
» Մոնոբոլ		45	—
Պուլկարական 1888		95	—
Էժիբսիէն Իւնիֆիէ		106	25
Բոմինիա		104	—
Թրանսվալ		4	37
Այտին երկաթուղի		14	69
Փոխանակագիր		25	35 1/4

ԲԱՐԻԶ, 9 Յունիս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		98	45
Օսմ. Քոնս. սէրի Գ. բաց.	Ղրշ.	31	75
գոց.	»	31	90
» » » Բ.	»	—	—
» » » Գ.	»	31	10
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	605	—
Օսմանիէ	»	—	
Ռումէլիի երկաթուղի	»	129	25
Օսմ. մաքսատուն	»	486	—
Օսմ Ռէժի	»	381	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	—	—
Քրէտ. Լիոնէ	»	1087	—
Իտալական Ռանթ	»	103	97
Սպանիական արտաքին	»	90	05
Թրանսվալ	»	111	50
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	175
[illegible]	»	—	—

ՎԻԷՆՆԱ, 9 Յունիս

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	239	70
Ռումէլիի երկաթուղի	»	121	50
Օսմ. Ռէժի	»	351	—

ՊՐԻՒՍԷԼ, 9 Յունիս

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.		31	—
Ռումէլիի երկաթուղի		127	25

ՊԷՐԼԻՆ, 9 Յունիս

Ռուպլը	ֆր.	—	—
Ռումէլիի երկաթուղի	»	131	75
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103	40
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	265

ՏՕՄԱԹԷՍ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՈԳԵԼԻՑ ԸՄՊԵԼԻՆԵՐՈՒ
Ղալաթիա, Տօմուզճաճէ փողոց, Թ. 13
Ցիշեալ վաճառատան մէջ կը գտնուին ամէն տեսակ ընտիր ոգելից ըմպելիներ եւ մասնաւորապէս Պալքան գինիներու ամէնէն ազնիւ տեսակը։ [illegible] 1—20

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852
Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ–ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
ԽԱՆԻ ԳԱՐԵՋԵԱՍԻ ՎՐԱՅԻ ՅԱՐԿԸ
(մեծ ճաշարանին դիմաց)
Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։ Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։
Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէսօր) Ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Կը ծանուցուի բաժնետէրերուն թէ, կանոնագրին 29րդ յօդուածին համաձայն, բաժնետէրերու Ընդհանուր Ժողովը պիտի գումարուի յառաջիկայ չորեքշաբթի յունիս 24, Լոնտոնի մէջ, Վինչէսթըր Հաուզ, Օլտ Պրոտ Սթրիթ, կէս օրէն ժամ մը յետոյ, լսելու համար մասնախումբին տեղեկագիրը ընթերցումը, 1902 դեկտ. 13ին վերջացած տարեշրջանի հաշուետուութիւնը, շահաբաժինը որոշելու եւ ընդհանուր մասնախումբին պակաս անդամներուն տեղ նորեր ընտրելու համար։ Կանոնագրին 27րդ յօդուածին համաձայն, բաժնետէրերու Ընդհանուր Ժողովին ներկայ կրնան գտնուիլ անոնք որոնք առնուազն 30 բաժնեթուղթի տէր ըլլալով, տասը օր առաջ յանձնած են զանոնք Օսմ. Պանքայի Պոլսոյ կեդրոնատեղիին կամ անոր մասնաճիւղերուն եւ արտասահմանի մէջ ունեցած գործակալութեանց (Լոնտոն, Թրոկմորթըն Սթրիթ, թիւ 26)։ 7—9

ՆԿԱՐԻՉ

Նկարիչ–արուեստագէտ Պ. Արմենակ Ֆընտըգլեան որ հինգ տարի Բարիզի մէջ կատարելագործած է նկարչութեան արուեստը, Պոլսոյ Դեղարուեստից վարժարանին աշակերտելէ յետոյ, պատրաստ է ամէն նկարչական գործ կատարելու (գուաշ պաստէլ) խիստ գոհացուցիչ պայմաններով, ամէնէն նրբաճաշակներին իսկ գոհացնելու աստիճան։ Այս նկարիչ–արուեստագէտը կը պատրաստէ d'après Նաթիւր նկարներ, ակուարէլներ կը հանէ, շատ բնական նմանութեամբ ու խնամով աշխատութեամբ։ Իր յաջող [illegible] մը՝ կատարեալ նրբութեամբ ու իրականութեամբ կը պատկերացնէ դիմագիծերը։ Գիները դիւրամատչելի ու չափաւոր են, տրուած խնամեալ աշխատութեան փոխարէն։ Գեղեցիկ կենդանագիր մը ունենալու համար՝ կ'արժէ սոյն արուեստագէտին դիմել, որ ոչ մէկ ջանք կը խնայէ՝ կատարեալ աշխատութիւն մը երեւան բերելու համար։ Դիմել Արեւելքի խմբագրատունը։

HOTEL GIACOMO A PRINKIPO
ՊԱՆԴՈԿ ՃԻԱՔՈՄՕ, ՊՐԻՆՔԻՊՕ

Այս պանդոկը որ ծանօթ է իբր տիպար հաստատութիւն մը, իր օդասուն դիրքին, ընդարձակ եւ ճոխ սենեակներուն, մեծահարուստ կահաւորումներուն, մաքրութեան, ուտեստի որակին եւ քանակին, ինչպէս նաեւ սպասարկութեան կանոնաւորութեան տեսակէտով, ընտանիքներու լաւագոյն ժամադրավայրն է։ Այսքան անստգիւտ պայմաններու փոխարէն, Ճիաքոմօ պանդոկը խիստ գոհացուցիչ գիներ սահմանած է, ուրկէ օգտուիլ փափաքողները պէտք է շտապեն, որպէս զի ուշ հասնելով բոլոր տրամադրելի սենեակները գրաւուած չտեսնեն։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

Վիճակ 31 Յունուար 1903

ՊԱՀԱՆՋՔ	Օսմ. ոսկի		ՊԱՐՏՔ	Օսմ. ոսկի	
Բաժինք չգանձուած	5,500,000	—	Դրամագլուխ	11,000,000	—
Սնտուկ ի Կ. Պոլիս	1,557,596	54	Պանքատոմսք ի շրջաբերութեան ի Կ. Պոլիս եւ ի մասնաճիւղս	1,202,840	—
» » մասնաճիւղս	682,646	62	Վճարելի փոխանակիրք	1,460,204	04
Զեղչելի փոխանակագիրք	1,394,371	07	Ընթացիկ հաշիւք Կայս. Գանձուն — պահանջողք	1,408,537	74
Պետական արժէթուղթք	2,478,611	19	Ընթացիկ հաշիւք զանազանք — պահանջողք	8,178,435	78
Զանազան արժէթուղթք	1,943,005	10	Դրամական աւանդք որոշ պայմանաժամով	6,315	61
Ընթացիկ հաշիւք Կայս. Գանձուն— պարտականք	2,206,724	09	Վճարելի շահաբաժինք	807,163	94
Ընթացիկ հաշիւք զանազանք — պարտականք	3,382,946	35	Զանազանք	644,272	14
Փոխատուութիւնք արժէթղթոց եւ վաճառաց	5,239,164	38			
Անշարժ եւ շարժուն գոյք	281,659	29			
Զանազանք	41,044	62			
Օ. Ո.	24,707,769	25	Օ. Ո.	24,707,769	25

Վաւերացեալ ճշդութիւնն ըստ տոմարաց

Տնօրէն
Օ. ՊՈՒԱՆԷ

Ընդհ. Տնօրէն
Ժ. ՕՊՈՒԱՆՕ

ԱԶԴՈՒ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիք եւ կը փափաքիք առանց նեղուելու խմել անմիջական ազդեցութեամբ, թողէք Յանոսի նման պղտորեցուցիչ ջուրերն ու դեղերը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են. ու փութացէք գնել։

VILLACABRAS

աշխարհահռչակ մաքրողականն, որ բնական աղբիւրներէն Բասդէօռեան դրութ. թեամբ զատուած յստակ ջուր մըն է եւ առ դիւրաւ կը խմուի։ Ազդեցութիւն անմիջական։ ՎԻԼԼԱՔԱԲՐԱՆ ուրիշ ումռողական ջուրերու նման ոչ խիթ եւ ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ։ Առաւուն անօթի, ջուրի գաւաթ մը ՎԻԼԼԱՔԱԲՐԱՆ՝ տասը վայրկեան ընդմիջումով երկու անգամէն կէս առ կէս խմել, բաւական է կատարելապէս մաքրուելու։ Պնդութիւն, գլխացաւ եւ ստամոքսի խանգարում ունեցողներ, մանաւանդ նստողական կեանք վարող անձինք, եթէ ամէն առտու թէյի կամ գինիի գաւաթ մը Վիլլաքաբրան խմեն, կ'ազատին պնդութենէն եւ անոր հետեւանք հիւանդութիւններէն։

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու եւ դեղավաճառատուններու մէջ։ 504

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

1902 Յունուար 1ին երաշխաւորեալ գոյքը՝ Ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխատուութիւնները՝ Ֆր. 34,000,000.

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ 600,000էն աւելի ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը, եւ որոնց կը պատկանի բոլոր շահերը։ 1901ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը՝ Ֆր. 17,500,000։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ միեղերական բոլիսը մինչեւ հիմա ուրիշ որ եւ է ընկերութենէ կը յանձնուած բոլիսներէն աւելի անկաշկանդ եւ շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, ըլլայ փրաղման, ճամբորդութեան, մահուան տեսակներուն եւ պատճառին, անձնասպանութեան եւ մինչեւ իսկ պատերազմի առեն։ Միեղերական բոլիսը կ'երաշխաւորէ փոխատուութիւններ 3 տարի ապահովագին վճարելէ յետոյ, առանց յետագայ ապահովագինն հաշուի առնելու. այս փոխատուութեանց գումարները զատ զատ նշանակուած են բոլիսին մէջ. 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերստին շարունակելու առանձնաշնորհումը, յետամնաց ապահովագիները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով. մէկ տարեվճար ընելէ յետոյ իրաւանց կորուստ չկայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ, առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագինները։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայմանն ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամէնէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել։

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Քննիչ Պատուիրակ
Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ
Պոլիս, Հաւէթ-ի խան
Վօյվօտա փողոց, Վէթ-ւխս խան
Ղալաթիա

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ

ՄԻԱԿ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻՏՕՐԻ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՍԱՆԴԱԼՈՎ

SANTAL MIDY

ՍԱՆԴՕՂ ՄԻՏԻ

Անմիջապէս կը ջնջէ ծորանքը, ծխուղը, ներքինաւորները, 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսումները. յոյժ ազդեցիկ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միզանցքաբորբոքման, արիւնամիզութեան, առանց միջացաւ պատճառելու զոր առաջ կը բերեն անզուտ եւ ուրիշ դեղերու հետ խառն սանդալները։
Ամեն քաբսիւլ ՄԻՏԻ անունը կը կրէ։
Ամեն դեղարաններ

A.

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892
թուականը
(20 սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի
վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին
Կ. ՊՈԼԻՍ Եէնի խան, Պարալէօ Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի ճամի Հավուզ փողոց, Օսմ. Նամակատան դէմը։

Ենթ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զասօխ
Մահրուճճըլար, Զարճըլը խան, թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն ամէն քաղաքներու համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։ 194

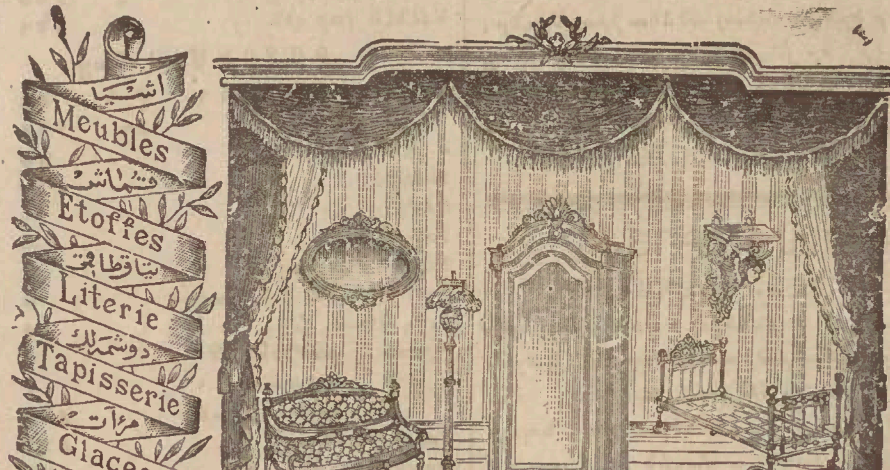

ԱԼԻ ՐԻԶԱ ԷՖԷՆՏԻ

Ղալաթիայի Հայոց եկեղեցիի դէմ թիւ 25
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԿԱՐԱՍԵԱՑ

ԱՆՔՈՐԸ

Հիմնեալ 1858ին

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆԸ ԵՒ ԱՄԷՆԷՆ ՏԱՐԱԾԵԱԼԸ

Երաշխաւորութեան գումար
Ֆր. 168,000,000

Վճարեալ գումարներ
Ֆր. 277,000,000

Թուրքիոյ եւ Յունաստանի համար ընդհանուր գործակալ
ՍԻԿՖՐԻՏ ԱՏԼԷՐ

Սթամպոլ Ազուս Էֆէնտի խան

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ԼԷՈՒԷՆ Ժ. ԲԷՍՄԱՃՕՂԼՈՒ
ԵՒ ԸՆԿ.

Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, թիւ 2

Սոյն դրամատունը սեղանաւորական ամէն կարգի գործեր կը կատարէ, չէքեր կը հանէ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն եւ արտասահմանի վրայ, կտրօններ կը գանձէ, փոխանակագիրներ կը վճարէ, սակարանի գործողութիւններ կը կատարէ, ամէն տեսակ արժէթղթերու գնում եւ վաճառում կ'ընէ, վիճակահանութեանց պարգեւներու ստուգութիւնը ձրի կը կատարէ, եւ այլն։

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի, Փորթոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ռամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէմթիս	2400
Թէյալը	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Յարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրին	1500
Մաքեօնիս	2500	Կիւլթա	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՕԼ Եւ ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ Եւ ԸՆԿ.
134 31. Ճէյմս Սթրիթ Լիվրբուլ

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ

THE SINGER MANUFACTURING Co.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

Բերա (1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին
(2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա (1. Սինկէր խան Թիւնէլի ետեւ
(2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս (1. Սուլթան Համամ թիւ 2
(2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար Զարչը պօյը, թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ ուի տունը։

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ
ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

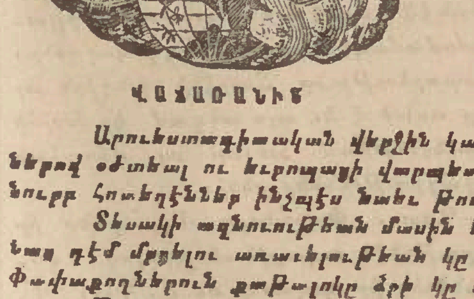

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889ին
Կ. ՊՈԼԻՍ
Թաքսաքալէ

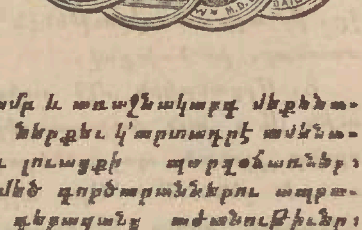

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ եւ առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ ու եւրոպայի վարպետ մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամենանուրբ հոտեղէններ ինչպէս նաեւ Թուալէթի հոտաւէտ եւ լուացքի պարզ օճառներ։
Տեսակի ազնուութեան մասին եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գիներու չափազանց աժանութիւնը։ Փափաքողներուն քաթալոկը ձրի կը ղրկուի։
Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրոսդի Պաք եւ Կ. Ինճիճեան Որդիք վաճառատունները, իսկ գաւառներու եւ օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի ստորեւ. ուր պէտք գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով.

ՓԱՐԻԶ.—	Պ. Պ. Լազարիէս Որդի եւ Ընկ. 28.—Ռիւ Շաթօտէօն։
ՓՈՄՓԱՅ.—	Պ. Պ. Ապքար եւ Ընկ.
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.—	Պ. Մ. Գալֆաեան.
ԳԱՀԻՐԷ.—	Պ. Հ. Ռոզանթալ.
ՌՈՒՍՃՈՒՔ.—	Պ. Պ. Կ. Ինճիճեան Որդիք.
ՎԱՌՆԱ.—	Պ, Կէոն Արտիթի
ԶՄԻՒՌՆԻԱ.—	Պ. Հայնրիխ Վառնինկ.
ՍԵԼԱՆԻԿ.—	Պ. Տինօ Ֆէրնանտէզ.
ԻՒՍԿԻՒՊ.—	Պ. Մ. Քափուանօ.
ՊԷՅՐՈՒԹ.—	Պ. Ֆրանքէլ Շիֆֆնէր.
ՍԱՄՍՈՆ.—	Պ. Պ. Փետրոսեան Եղբարք.
ՏՐԱՊԻԶՈՆ.—	Պ. Արիս Կ. Ինճիճեան.
ՍԵՒԱՍՏԻԱ.—	Պ. Պ. Վ. եւ Ս. Մեծատուրեան.
ԻԶՄԻՏ.—	Պ. Յակոբ Մոմճեան.
ՌՈՏՈՍԹՕ.—	Պ. Յակոբ Բոզվաթալ.

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Գոմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէքթօ	3607	Գոնկօ	2906	Կրոտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սարֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գորսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Ցիբբօ	1735
Արիոսգօ	2274	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սբէրօ	1200
Պորոտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրագիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պըլինօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօքիօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտաճօ	5540	Օճիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ճիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրբիտօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրագօ	1841	Քլէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլբինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօմօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիրքօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէբանտօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Գլիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գոլըրատօ	4235	Կիգանօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Րօմէօ	1789		

Վասքօ շոգենաւը, նաւապետ Կրին, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս հասած, պարպած եւ Օտեսա ուղեւորած է։
Մոռֆֆօ շոգենաւը, նաւապետ Պօքսօլ, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս հասած է։
Ալէքթօ շոգենաւը, նաւապետ Պենկամ, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 15ին։

Դիմել առ գործակալը Ֆ. ՀԻԼՖ ԷՆՐԻՔՕՍ
Թիւ 22—24. [illegible] Միւհէթ խան. Ղալաթիա

277

COMP 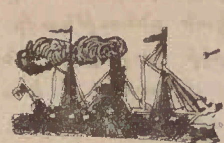 RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Դշ.	27/9	Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի
Դշ.	28/10	Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ, ճանապարհորդութիւն Աղեքսանդրիաէն Բօր-Սայիտ, Եաֆա, Պէյրութ, Թարապուլուս-Շամ.
Դշ.	28/10	Փուրկազ, Վառնա, Օտեսա ժամը 3ին յետ միջօրէի։
Եշ.	29/11	Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ, Պաթում ժամը 9ին միջօրէէն առաջ։
Եշ.	29/11	Սեվաստաբոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Ուր.	30/12	Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Շբ.	31/13	Տարտանել, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թարապլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բօր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ից յետ միջօրէի։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Տամեաթ ուղղակի Բօրտոյի համար։ Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Բ. կարգի 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Ֆօֆ Հանէ Գարաքէօյի վրայ 516 Թ. ՌԸՂՔՈՒԼ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ բանող շոգ.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիրգորիան	10500	Յլավիա	3500
Առմէնեան	10500	Էճիբցեան	3500
Քէսդրիան	10500	Աբրօ.ըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գոլօմպիան	8000	Աթէնեան	2500
Ճօրճեան	8000	Անատոլըզեան	2500
Քասդրիան	8000	Ալզաշիըն	2500
Ֆրըճեան	8000	Լէսպիան	2000
Յալէրնեան	3700	Մինձօ	900
Վավօնեան	3700	Օբօրդօ	800
Յլամինեան	3700	Լիսպօն	80
Նապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ
600 մաքսատան հին տեղը

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Որ ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրլա	3229
Քամբանիա	12950	Բավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիբրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Պէրվիա	7392	Ալէփփօ	2181
Ուրանիա	7269	Շէրպուրկ	161

Դիմել առ ԺՈԼԻ Եւ ՍԻԿԷՐ
Joly et Seagor
Մէյմէնէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 255

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒԻՍՈՒՖԵԱՆ

ԹԵՐԹՕՆ "ԱՐԵՒԵԼՔ„Ի (61)

ՑՈՐԺԻՆԷ ՏԻՒ ՊՈՒԱԳՈՊԷ

ԿՏՐՈՒԱԾ ՁԵՌՔԸ

ԺՕՐԺԷԻ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Զ

—Բաւական տանելի բանտի մը բանտապանը սակայն, պատասխանեց գնդապետը այնպիսի ժպիտով մը, որ յուսահատութիւն պատճառեց Պ. տը Բարնոէլի։ Շատ աւելի անհանգիստ պիտի ըլլաք Մազասի քան թէ այս կալերին մէջ։ Անկողին մը պիտի պատրաստեն ձեզի ու պիտի բերեն ձեր ճաշը։ Իմ մարդիկս ձեր տրամադրութեան տակ պիտի գտնուին։ Զանգակը հնչելնուդ պէս՝ ձեր քով պիտի գտնուին։ Իմ խոհարարս լաւ է։ Հատընտիր գիրքեր ու աղէկ տեսակէ սիկառներ կան հոս։ Կը յուսամ թէ չպիտի ձանձրանաք. մնաց որ ազատ պիտի ըլլաք այն վայրկեանէն երբ ուզէք ինծի յայտնել թէ ո՛ւր կը գտնուի արկղիկս։

Ու ժամանակ չձգելով որ իր բանտարկեալը բառ մը իսկ արտասանէ, Պ. Պարիսոֆ մօտեցաւ այն դրան, ուրկէ ներս մտած էր քիչ մը առաջ, ու զայն բանալով անհետացաւ անոր ետին։

Է

Մինչ Ռօպէր տը Բարնոէլ իր պատւոյն ու ազատութեան համար կը պայքարէր գնդապետ Պորիսոֆի հետ, անդին Մաքսիմ Տորժէր իր ժամանակը կ'անցընէր բոլորովին տարբեր կերպով։

Արտասովոր ըլլալով, Մաքսիմ շատ ուշ չէր պառկած ու խիստ կանուխ ելած էր անկողնէն։

Իր մօրեղբօր տունէն ելլելով ակումբ գացած էր, ուր ոգեւորութենէ զուրկ պաքարա մը կը խաղային. չէր ուզած խաղին մասնակցիլ, զայն ոգեւորելով։

Ալիսի հետ ունեցած խօսակցութիւնը բոլորովին մտազբաղ ըրած էր զինքը, հեռացնելով թղթախաղէն։ Պօլոնեի անտառին մէջ տեղի ունենալիք տեսակցութեան վրայ կը խորհէր, ու մտովի կը հարցնէր թէ չպիտի՞ զղջար Ռօպէրի նամակը քուղին յանձնած ըլլալուն համար։

Մնաց որ, Մաքսիմ աւելի քան երբեք որոշած էր անձամբ երթալ սպասել սիրահարին, Պօլոնեի ճամբուն վրայ, ու խոստովանցնել զայն։

Դիմումը փափուկ էր եւ կ'ուզէր որ պատրաստուէր անոր համար։ Տուն դարձաւ, այդ մասին խորհելու համար. ուրիշ բաներու վրայ ալ խորհեցաւ. սֆեքինկի հրաշագեղ կնոջ մասին, այն կտրուած ձեռքին վրայ՝ որ Մորկի մէջ պիտի ցուցադրուէր, Ժորժէի պատմութեան վրայ, Նալթա կամուրջին կողմէ պաշտպանուած, որուն արտառոցութիւնները կը դիւթէին տխմարները։

Այնքան խորհեցաւ որ մեծ դժուարութիւն քաշեց պառկելու համար. անիմաստ երազներ տեսաւ մինչեւ այն ատեն երբ եկաւ զինքը արթնցնել իր սենեկապանը, որ վառարանը բռնկցնելու համար ներս մտած էր։

Մաքսիմ տարիէ մը ի վեր հաստատուած էր Շաթօտէօն փողոցը, միջնայարկի մը մէջ՝ զոր վայելչօրէն կահաւորած էր. բայց ծախս կեանք մը կը վարէր հոն։

Պատճառը այն չէր որ ծախքի մեծ դուռ բացած էր։ Կառք չունէր ու հեծնելու յատուկ մէկ ձիով կը բաւականանար։ Այդ ձին անգամ այն ձիավաճառին քով կը գտնուէր, ուրկէ գնած էր զայն։ Մաքսիմ չէր ուզած սպասաւոր մը պահելու պերճանքը ունենալ. միակ ծառայով կը բաւականանար։

Հետեւաբար իր մօրեղբայրը անիրաւ չէր երբ զայն կը մեղադրէր թէ չափազանց ծախք կ'ընէ, ու կործանման կը դիմէ։ Մաքսիմ ծանօթ ամէն միջոց ի գործ կը դնէր, իր ինչքը ծախսելու համար, ի բաց առեալ այն միջոցները որոնք անպարկեշտութիւնը չէին զգուեր։

Ի հարկին պիտի ստեղծէր միջոցները։

Տեղ մը դրամ դնելու մասին միայն իր գրպանը կը ճանչնար, որ կը պարպուէր զարմանալի արագութեամբ։

Այսպէս մսխած էր իր դրամագլուխը, ու կը խորհէր հանդարտօրէն գրաւի դնել մնացած կալուածները, ինչպէս նաեւ վարձու տրուած երկու տունը Բարիզի կեդրոնը։

Այդ ընթացքով, օրին մէկը, պիտի ստիպուէր աֆրիկեան որսորդ գունդին մէջ կամաւոր գրուիլ կամ Քալիֆօրնիա երթալ, ոսկի փնտռելու համար. ու առանց ահաբեկումի աչքի առջեւ կը բերէր կենցաղասէրներու այդ վերջին պատիժը։

Բարիզեան գէշ ակումբներու մէջ այդ հարստութեան վատնումը արդարացնելու համար, պէտք է ըսել որ Մաքսիմ հաճոյքի մը կը հետապնդէր, այն է սիրոյ, պարկեշտ կամ լուրջ սիրոյ, որուն չէր հանդիպած բնաւ։

Իր կեանքի ճամբուն վրայ հանդիպած կիներէն ոչ մէկը կրցած էր զինքը գրաւել, որովհետեւ անոնցմէ ոչ մէկը արժանի գտած էր, կապուելու համար անոր հետ։

Սա ճշմարիտ է թէ Մաքսիմ բնաւ չէր յաճախեր այնպիսի կիներու, որոնք արժանի ըլլան սիրուելու։ Բարձր դասակարգը կը տաղտկացնէր զինքը. կարգնցու օրիորդները կատարելագործեալ պուպրիկներու ազդեցութիւնը կ'ընէին իր վրայ, որոնք կ'ըսեն. «հայրիկ» ու «մայրիկ»։ Անկանոն կեանք վարող կիներու հետ միայն հաճոյք կը զգար, զորս շատ քիչ կը յարգէր։

Սակայն այս զարտուղի երիտասարդը սիրտ մը ունէր որ բոլորովին տաք էր սարփանք մը զգալու, բառին լաւագոյն իմաստով։ Այդ սկեպտիկը խանդավառ երիտասարդ մըն էր, այդ անկրօնը հաւատք ունէր. Նոյն իսկ միամտութեան պզտիկ հով մըն ալ կար վրան։ Ո՛չ անվստահ եւ ոչ ալ յափրացած էր Մաքսիմ։

Բուռն կերպով սիրահարուելու համար, մէկ առիթ միայն պակսած էր իրեն։

Ռոմանթիկական հետապնդումներու անձնատուր ըլլալէն ի վեր, շատ քիչ հաւանականութիւն կար լաւ տեղ մը զետեղելու իր թափուր սիրտը։

Հանրային պարահանդէսներու եւ արտակարգ օտարուհիներու բնակարաններուն մէջ իր ապարանջանը ցուցադրելով չէ որ այդ առիթը պիտի պատահէր։

Սիրոյ բռնկցնող կայծը բնաւ չէր կրնար ցայտել աճէփինկի մը ձեղունէն ու աշխարհաքաղաքացի տարրերէ կազմուած սրահի մը տակտակամածէն։

Մնաց որ իր հոգերուն ամէնէն փոքրը կը ձեւացնէր ատիկա, որովհետեւ իր անձնական անկախութիւնը աւելի սիրելի կը թուէր իրեն. միակ կինը՝ որուն երեւան հանուելուն համար անհամբերութեամբ կը սպասէր, մէկ ձեռք միայն ունէր, միւսը ձգած ըլլալով Պ. Տորժէրի դրամարկղին մէջ։

Ուստի, իր մօրեղբօր տուած երեկոյթին յաջորդ օրը, Մաքսիմ դիպուածաւ արշալոյսին հետ անկողնէն ելլելով, ոռոշեց ատեն չկորսնցնել, քանի որ կէսօրէն յետոյ պտոյտ մը պիտի կատարէր Պօլոնեի անտառին մէջ։

Ութը օր անցած էր ու Մաքսիմ կը տեսնէր որ մեծ ձեռնարկը միեւնոյն կէտին վրայ կը գտնուէր տակաւին։ Արդարեւ, շատ խօսած ու քիչ գործած էր, գաղտնիքին գտնելու համար։

Գաղտնիքը նոյն իսկ կնճռոտած էր, փոխանակ լուսաբանուելու, որովհետեւ ուրիշ հետքերու հետապնդած էր։

Բայց առայժմ ուրիշ բան չունէր ընելիք, եթէ ոչ տեսնել դիլուած գործերը. ուստի անմիջապէս դուրս ելաւ, երթալ Պաթինեոլի մէջ տեսնելու համար Ժորժէի մեծ մայրը։

(Շարունակելի)